

314

שיריבי אזר

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

קרח

תשפ"ג

מאמרים

מאמר א — סוד אוי לז לאדם שפגע בו ערוד, ואוי לז לערוד שפגע בו רבי חנינא בן דוסא

סוד כל הערדים שהם חמורי הבר וכל הנחשים הכי מסכנים, כל הערדים נוצרו מהעצמות של בלק בלעם = 274, על ידי זה שעם ישראל הפריד בין רחל ולאה, כי כל עבודת יעקב אבינו היתה לחבר את רחל עם לאה ולהכניס את עקבי לאה בכתר רחל, כי עקבי לאה בכתר רחל הם כנגד $\frac{1}{3}$ אמצעי של תפארת ועיר אנפון, שעל זה נאמר "על אדום אשליך נעלי", ולמה נאמר "נעלי" ולא נאמר 'אריק חרפי תורישמו ידי' או 'אריק חניתי'? אלא, עקר הדברים של "על אדום אשליך נעלי" הם הנעל של לאה שממנה נעשית הפתר של רחל, ולכן נאמר "מה שעשיתה ענוה עקב לסליתא, שנאמר עקב ענוה יראת ה' — עשיתה יראה עטרה לראשה".

כי מעקב הסליא של לאה נוצרה הפתר של רחל, וזה סוד "מלך ערד", שאומר רש"י [בחקת]: זה מלך עמלק, שנקרא "ערד" על שם הערד — הנחש הכי מסכן שבעולם, שנוצר מעצמות בלק בלעם [= 274], על ידי הפרוד בין נעל לאה לכתר רחל.

כי כל החבור של נעל לאה עם פתר רחל נעשה רק על ידי שירים ונגונים, רקודים וקפיצות. כי בזה שמקפיצים את העקבים, כמו איזבל שהיתה מקפיצה את העקבים ועל ידי זה הכלכים לא אכלו אותם, ובכל פעם שאדם מקפיץ את העקבים — בסוד "והיה עקב תשמעון", כי על ידי הקפצת העקבים זוכין ששם הווי"ה חוזר עד העקבים שבגומטריא "והיה". ואז בששם הווי"ה נכנס בתוך העקבים, זוכין שמתחברים

הַעֲקָבִים שֶׁל לֵאָה עִם בְּתֵר דְּרַחֵל, וְאִזּוּ נִעְקַר אָדָוּם מִן הָעוֹלָם וּמִתְקַיֵּם הַפְּסוּק "עַל אָדָוּם אֲשֶׁלִיךְ נַעֲלִי".

מֵאָמֵר ב — סוּד שְׁרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ שֶׁל קִרְחַ

סוּד שְׁרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ שֶׁל קִרְחַ הִיָּה בְּחוּטְמָא דְעֵתִיקָא, שְׁשֵׁם נִכְנָם יְסוּד דְרִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע, בְּסוּד "אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עַת נְהַר יוּצַק יְסוּדִים" (אִיּוֹב כב, טז), כִּי הַנְּהַר הַיּוּצֵא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא הַיְסוּד דְרִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע, נִכְנָם בְּתוֹךְ חוּטְמָא דְעֵתִיקָא, בְּסוּד "תְּהִלְתִּי אֶחְטֹם לְךָ" (יִשְׁעִיָּהוּ מח, ט).

אֲשֶׁר קָמְטוּ בְּלֹא עַת שֶׁהוּלָךְ עַל חוּטְמָא דְעֵתִיקָא, שֶׁהוּא קָמְט בְּלֹא עַת, וּמִמְנוּ — מְחוּטְמָא דְעֵתִיקָא, כָּל הַנְּשִׁמּוֹת הַכִּי גְדוּלִים שְׁהִיוּ אִי פְעַם, כְּמוֹ נִשְׁמַת קִרְחַ וְרֵתֵן וְאֶבְרִים נִדְבַּ וְאֶבְיָהוּא, שְׁמֵרֵב גְּדֻלְתָּם שְׁשֶׁרֶשֶׁם הִיָּה בְּחוּטְמָא דְעֵתִיקָא, וְלִכֵּן מֵרֵב זְכוּתָם חֲשֵׁבוּ וְרָאוּ לְעַצְמָם אֶת הַ"זְכוּת" לְחַלֵּק עַל מוֹשֶׁה רַבְּנוּ קִדְשׁ תְּקַדְשִׁים — "פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ ... וְתִמְנַת ה' יִבִּיט" (בְּמִדְבָּר יב, ח).

וְקִרְחַ טַעַן שֶׁ"כָּל הָעֵדָה בָּלָם קִדְשִׁים" (בְּמִדְבָּר טז, ג), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "אֲנִי אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיּוֹן בָּלָכֶם" (תְּהִלִּים פב, ו), כִּי מִכָּל פְּסָקָה זְהֻמְתֵּן, וּבָלָם כְּבָר זָכוּ לְמִדְרָגָה שֶׁל תְּחִיַּת הַמַּתִּים.

וְאֶפְלוּ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּמִדְבָּר יא, ד): "וְהָאֶסְפָּסְפָּ אֲשֶׁר בְּקִרְבוֹ הִתְאוּוּ תְאוּהָ" — אוֹמֵר הַמְּדַרְשׁ רַבֵּה: "הָאֶסְפָּסְפָּ" אֵלּוּ הֵם הַסְּנֵהֲדִרִין, שֶׁכְּבָר הִגִּיעוּ לְפִסְגַּת הַמַּעֲלוֹת, וְזָכוּ לְמַעֲמַד הַר־סִינַי — לְרֹאוֹת אֶת ה' פָּנִים אֶל פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר [וְאֶתְחַנֵּן ד' ה']: "פָּנִים בְּפָנִים דִּבֵּר ה' עִמָּכֶם", וְזָכוּ בָּלָם לְשִׁמְעַת אֶת כָּל עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת עִם כָּל פְּרִטְיָהֶן וְדִקְדוּקֵיהֶן, וְכָל הַהֲלָכוֹת שֶׁהִתְחַבְּרוּ וַיִּתְחַבְּרוּ עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, עִם מַגְלַת אֶסְתֵּר וְסִפְרֵי דְנִיָּאל וְעוֹרָא וְנִחְמִיָּה. וְזָכוּ לְשִׁמְעַת אֶת כָּל אֲשֶׁר יִקְרָה אֶת יִשְׂרָאֵל עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְרָאוּ אֶת הַשׁוֹאָה וְכָל אֲשֶׁר יִתְפַּתַּח מִמֶּנָּה.

וקרה, שהיה ראש הלויים, וזכה להיות שרש נשמתו, וחשב שהוא יותר גדול ממושה רבנו. נפערה תהום מתחתיו, ונבלע הוא ושלשת בניו בנקבא דתהומא רבא.

אבל לבסוף יד התשנחה העליונה הנאל אותנו, למרות שהולכים בעת מדחי אל דחי, תגבר יד ה', כמו שנאמר "תיד ה' תקצר" (במדבר יא, כג).

מאמר ג — סוד עשרים ושלש יום בסיון

"ליהודים היתה אורה ושמחה ששן ויקר" (אסתר ח, טז), נאמר על עשרים ושלש יום בסיון, שאז נקראו סופרי המלך לכתב ולחתם בטבעת המלך, כמו שכתוב (שם, ח): "ואתם כתבו על היהודים פטוב בעיניכם", שיש להם רשות לשלח יד במבקשי נפשם שבאים להרגם.

פי עד עתה היה גם אסור ליהודים להחזיק בחרב וחנית כדי להתגונן, ולא נמצא בידי היהודים שום חרב וחנית, כמו שכתוב [בשמואל א' י"ג] שלא נמצא בידי בני ישראל לא חרב ולא חנית, רק נמצא בידי שאול ובנו יהונתן. אמר רבי חגי: מאן היה לשאול ויהונתן חרב וחנית? — אלא, משום כבודם בא מלאך והביא להם חרב וחנית. ורבנן אמרו: שזה נפל מן השמים, חרב וחנית.

וכן בזכות אסתר המלכה שהיתה בן אחר בן משאול, וכתוב עליה: "ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפניו ותבקד ותתחנן לו" (אסתר ח, ג) להעביר את עצתו הרעה של המון, שגור לאבד ולהשמיד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחר, הוא שלשה עשר יום לחדש אדר. ורק בזכות אסתר המלכה נתבטלה הגזירה הנוראה. ולכן המגלה נקראת "מגלת אסתר" ולא 'מגלת מרדכי'.

מאמר ד — סוד יהונתן בן עזיאל [יארצייט כ"ז סיון]

יהונתן בן עזיאל איש מקיפתו, וכל עוף הפורח מעליו — נשרף!

כמו רבי אלעזר בן ערד, שהיה רבי יוחנן בן זבאי רוכב על החמור, ורבי אלעזר בן ערד מחמור אחריו. אמר רבי אלעזר בן ערד לרבי יוחנן בן זבאי:

ירשני רבי לומר לפנני דבר אחד שלמדתיני. אמר לו: אמור! מיד ירד רבי יוחנן בן זכאי מן החמור ונעטף בטלית וישב לו על האבן תחת הזית. אמר רבי אלעזר בן ערד לרבי יוחנן בן זכאי: מפני מה ירדת מן החמור? אמר רבי יוחנן בן זכאי לרבי אלעזר בן ערד: אפשר אתה דורש במעשה מרפכה ושכינה עמנו ומלאכי השרת מלוין אותנו, ואני ארכב על החמור?! מיד פתח רבי אלעזר בן ערד במעשה מרפכה ודרש, וירדה אש מן השמים וסבבה את כל האילנות שבהר ובשדה. מיד פתחו בלן ואמרו שירה. מה שירה אמרו? — "הללו את ה' מן השמים, תנינים וכל תהמות, עץ פרי וכל ארזים, הללויה". נענה מלאך מן השמים ואמר: הן הן מעשה מרפכה. עמד רבי יוחנן בן זכאי ונשק על ראשו, ואמר: ברוך ה' אלקי ישראל שנתן בן כזה לאברהם אבינו [חגיגה יד:].

וכן רבי אבהו, כשהיה חורז מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, והיתה יורדת אש מן השמים וסבבת אותו [מדרש רבה שיר השירים דף יא:].

וכן רבי אלעזר הגדול ורבי יהושע, כשהופיעו בבית מילה של אלישע בן אבויה, והיה אבויה אחד מגדולי עשירי ירושלים, וכלם באו לבית של אלישע בן אבויה, והיו כלם מדרברים מעניני משא ומתן — משער הדולר היורז והפאונד, אמר רבי אלעזר בן הורקנוס לרבי יהושע: עלינו להמלט מן המקום הזה בטרם תצא נשמתנו מרב צער! ומצאו חדר במרתף הקומה המתחונת, וישבו והתחילו לחרז בדברי תורה — מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, וירדה אש מן השמים וסבבה את כל הבית, וכלם ברחו. ויצא אבויה אביו של אלישע לראות את מקור האש ולכבותה, וגלה שהאש פורצת מן חדר המרתף למטה, ושבר את הדלת וראה את רבי אלעזר בן הורקנוס וישב עם רבי יהושע ואש יוצאת מפיניהם. אמר להם: וכי באתם לשרף את ביתי?! אמרו לו: חס ושלום, אלא היינו חורזים בדברי תורה, מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, והיו הדברים שמחים בנתינתם מסיני.

וכן יהונתן בן עזיאל, היה מקפ באש יומם ולילה, וכל עוף הפורח מעליו — נשרף! (סכה כח.).

המאמרים באדיבות עלון "ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים"

שיעורים

שעור שנמסר ביום שני פרשת שלח ט"ז סיון לבוגרי ישיבת מתחברים

מה קרה עם הי"ד [של שרה]? הי"ד, הי"ד, מישהו גנב את הי"ד, יש פה מדרש רבה חלק ראשון [פרשת] חיי שרה, הי"ד לא ותרה. אסור לוותר. מהיום לא מותרים, אסור לוותר, אין דבר כזה לוותר, בשום אופן לא מותרים. לומדים את זה מהי"ד של שרה ומחדש חשון שהוא לא ותר, חדש חשון לא ותר, חדש חשון [אומר]: בנו את בית המקדש בחדש חשון, גמרו בירח האייתנים.

עבשיו אגחנו מדברים על הי"ד של שרה, על הי"ד של שרה ועל הי"ד של יהושע, ועל חדש חשון, שאסור שאדם יותר אף פעם, הי"ד לא ותרה, הי"ד — זה בדיוק 400

שנים, מ"שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה" (בראשית יז, טו), אני פעם קראתי לבת שלי שרה, היא שאלה "מה אתה קורא לי שרה, מה עשיתי, מה חטאתי, מה פשעתי", כל דבור שאתה מדבר עם אשתך יכול להיות פצוץ, תמיד אדם צריך להזהר. אז קראתי לבת שלי "שרה" — מה שהיא עשתה לי... סקנדל... מה אתה קורא לי שרה? תקרא לי "שרי, שרי", מה עשיתי? מה. אני קראתי "שרה". כמו שאברהם יום אחד הוא מגיע הבייתה בבקר אחרי ותיקין, והוא אומר: "שרה, כבר הכנת ארוחת בקר?". אז מה אתה צועק עלי, מה אתה... [קורא לי שרה, מדוע אתה לא קורא לי בלשון חיבה] ¹.

מראי מקומות והערות

¹ כולל הוראה? תלך לכולל הוראה, יש לך את השכל הכי טוב שיש בעולם, הייתי אומר שעוד

אתה תלמד, תלך לכולל כל בקר. איזה כולל? מתחברים? כולל בצמאה נפשי? או כולל

לָהֶם בְּצָלִים גַּם כֵּן, נִבְיָא לָהֶם גַּם
 בְּצָלִים גַּם שׁוּמִים, אִי אֶפְשָׁר
 לְהַבִּין אֶת זֶה בְּכֻלּוֹ, מִיֵּלֵא
 [שֶׁהַתְּלוּנָנוּ עַל חֶסֶר] אֲבֹטִיחַ אֲנִי
 מִבֵּין, אֲבֹטִיחַ זֶה בְּאַמַּת קִצַּת יָקָר,
 אָבֵל שׁוּמִים וּבְצָלִים?! מִזֶּה
 לַעֲשׂוֹת רַעַשׁ וְלִצְעַק עַל מִשָּׁה
 "תְּבִיא שׁוּמִים תְּבִיא בְּצָלִים,
 אֶתֶּה לֹא מִבִּיא לָנוּ שׁוּמִים"?! זֶה
 אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין, זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ
 מִלְּדִים קִטְנִים, אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ
 בְּמַתָּן תּוֹרָה בְּמַעֲמַד הַר סִינַי
 רוֹצִים שׁוּמִים, רוֹצִים בְּצָלִים, אִם
 זֶה לֹא הָיָה כְּתוּב זֶה לֹא הָיִינוּ
 מִבִּינֵים אֶת זֶה. אָבֵל — זֶה רַק
 הַגְּבָרִים צָעֲקוּ, לֹא הַנָּשִׁים.

[ובן] הַתְּלוּנָנוּ "זְכַרְנוּ אֶת הַדְּגָה
 אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם"
 (בְּמִדְבָּר י"א, ה), [וְהָרִי קִשָּׁה וְכִי] קָבְלוּ
 דָּגִים בְּחֲנָם?! סְטִירוֹת בְּחֲנָם!
 מְקַלּוֹת! עִם שׁוֹטִים! זֶה הָיָה
 בְּחֲנָם; שׁוֹטִים בְּחֲנָם, מְקַלּוֹת
 בְּחֲנָם, אָבֵל לֹא דָּגִים בְּחֲנָם, אִיפֹה
 מִחֻלְקִים דָּגִים בְּחֲנָם?! וְעוֹד
 בְּמִצְרַיִם לַעֲבָדִים??!
או מַה הַפְּרוֹשׁ "דָּגִים בְּחֲנָם"?

וּצְרִיכִים לְדַעַת שׁוּם אֲשֶׁה לֹא
 הֵיְתָה בְּכֻלּוֹ בְּשׁוּם
 חֲטָא, כְּתוּב בְּבַמִּדְבָּר שְׁשׁוּם
 אֲשֶׁה לֹא הֵיְתָה בְּשׁוּם חֲטָא, לֹא
 בְּחֲטָא הֶעֱגַל... הָאֲשֶׁה הִיא לֹא
 חוֹטֵאת, הָאִישׁ הוּא חוֹטֵא, אִם
 הָאִישׁ לֹא מַחֲטִיא אוֹתָהּ הִיא לֹא
 תַחֲטָא אֲף פַּעַם. אֲזוּ רַשִׁ"י אוֹמֵר:
 ["וּבְכֹלֶה] לֹא הָיָה אִישׁ" — מַה זֶה
 "לֹא הָיָה אִישׁ"? אִישׁ לֹא הָיָה,
 אָבֵל אֲשֶׁה — כָּל הַנָּשִׁים חָיו,
 שׁוּם אֲשֶׁה לֹא מֵתָה, לֹא הָיָה דְבָר
 כְּזֶה שֶׁאֲשֶׁה תַּמּוֹת.

הַאֲנָשִׁים אָמְרוּ: "נִתְּנָה רֵאשׁ
 וְנִשׁוּבָה מִצְרִימָה"
 (בְּמִדְבָּר י"ד, ד), עַל כָּל תְּקֵלָה קִטְנָה;
 אִין מִים? נַחֲזֹר לְמִצְרַיִם! אִין
 שׁוּמִים? — הֵייתִי מִבִּיא לָהֶם
 שׁוּם, יֵשׁ הֶמוֹן שׁוּם, יֵשׁ לָךְ בְּבֵית
 שׁוּם? תּוֹכַל לְאַרְגֵּן לִי אֶת זֶה?
 הֵייתִי מִבִּיא לָהֶם שׁוּם, הֵייתִי
 מִבִּיא לָהֶם בְּשַׁפַּע, "אִין לָהֶם
 שׁוּמִים פְּתָאם", מַה הֵם רוֹצִים,
 מַה רוֹצִים פְּתָאם שׁוּמִים?! מַה
 לָהֶם וְלִשׁוּמִים?! רוֹצִים בְּצָלִים,
 בְּצָלִים יֵשׁ בְּפִרְיוֹ'דֵר? אֲזוּ נִבְיָא

מֵרֵאשִׁית מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אֶת הַגְּמָרוֹת, וּמִבִּיא אֶת הַגְּמָרוֹת.

כָּל בְּקָר שָׁנָה שְׁלֵמָה אֲצַלֵּם, כָּל בְּקָר הֵייתִי אוֹמֵר
 שְׁעוֹר, נַחֲשׁוֹן הָיָה מְקַשֵּׁיב לְכָל הַשְּׁעוֹרִים, וּמִכֵּין

החלונות, שָׁבְרוּ אֶת הַכֵּל, הוֹצִיאוּ
אֶת הַיְלָדִים מֵהַבָּתִּים וְהַתְּחִילוּ
לְרוֹץ אַתָּם.

אז זֶה הָיָה [במצרים] שֶׁלֹּשׁ סוּגֵי
נָשִׁים;

הַסְּפוּרְטָאיוֹת — הָיוּ בּוֹרְחוֹת
לְשָׂדָה, יוֹלְדוֹת בְּשָׂדָה, וְהַיְלָדִים
הָיוּ נִבְלָעִים בְּאֲדָמָה, הַיּוֹם יֵשׁ
[למשטרה] כְּלָבִים מִסְקוֹטְלַנְד
[ניארד], אֲזִי הָיָה כְּלָבִים מִקְהֵיר,
מֵאֲלֶפְסַנְדְרִיָּה, וְעַם הַכְּלָבִים רָדְפוּ
אֲחֵרֵי הַנָּשִׁים, שֶׁהַכְּלָבִים יִשְׁכּוּ
אוֹתָם, יַחְטְפוּ אֶת הַתִּינוּקוֹת אוֹ
הַעֲבָרִים יִבְלְעוּ אוֹתָם, וְהַכְּלָבִים
רָצוּ אַחֲרֵיהֶם, וְעַד שֶׁהַכְּלָבִים
הִגִּיעוּ כָּבֵד הַתִּינוּקוֹת נִבְלְעוּ
בְּאֲדָמָה. אֲזִי הִבִּיאוּ מִחֶרְשׁוֹת שֶׁל
מֵאָה אַמּוֹת, מֵאֵתִים אַמּוֹת, אַרְבַּע
מֵאוֹת אַמּוֹת, אֵיזָה מִחֶרְשׁוֹת
הִבִּיאוּ — כְּמָה שֶׁהַמִּחֶרְשׁוֹת יוֹתֵר
עֲמוּקוֹת נִבְלָעִים בְּאֲדָמָה,
נִבְלָעִים בְּאֲדָמָה, וְאֵיךְ שֶׁהֵם
הוֹלְכִים — "וַיִּצְיִצּוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב
הָאָרֶץ" (תְּהִלִּים ע"ב, טז), כְּתוּב "וַיִּצְיִצּוּ
מֵעִיר" — הֵם כְּמוֹ עֵשֶׂבִים, הֵם
הָיוּ צְצִים כְּמוֹ פִטְרִיּוֹת, כְּמוֹ אַחֲרֵי
הַנָּשִׁים יֵשׁ פִּטְרִיּוֹת.

הַפִּטְרִיּוֹת הֵם לֹא מֵהָאֲדָמָה,
זֶה לֹא גְדוּלֵי

אֲזִי אוֹמֵר הַחֲתָם סוּפֵר:
שֶׁהַנָּשִׁים הָיוּ הוֹלְכוֹת לְשֹׂאב מַיִם
אֲזִי הַכְּפִדִים הָיוּ מִתְמַלְאִים בְּדָגִים,
[בְּדֶרֶךְ הַטְּבַע:] כְּשֶׁהוֹלְכִים לְשֹׂאב
מַיִם — הַדָּגִים בּוֹרְחִים, מִי
שֶׁפַּעַם שֹׂאב מַיִם מִהַנְּהָר אֲזִי הוּא
רוֹאֶה שְׂכָל הַדָּגִים בּוֹרְחִים, וּפֹה
הָיָה הַפּוֹךְ, פֹּה הַדָּגִים קָפְצוּ לְתוֹךְ
הַכְּפִדִים, וְזֶה הָיָה רַק לְנָשִׁים. כִּי
הַנָּשִׁים הָיוּ צְדֻקָּנִיּוֹת.

[ובן] הַנָּשִׁים [כְּשֶׁגִּזְרַת פְּרַעַה "כֵּל הַבֶּן
הַיְלוּד הַיֵּאֲרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ וְכֵל הַבַּת
תַּחֲיִין" (שְׁמוֹת א, כב)] לֹא הִסְכִּימוּ
לְהַתְּגַרֵּשׁ, אָמְרוּ "יִהְיֶה גִסִּים,
יִהְיֶה נִפְלְאוֹת", וְכִכָּה הָיָה
בְּאֵמַת! אֵיךְ שֶׁהִגִּיעוּ הַמִּצְרִים
לַחֲטוֹף אֶת הַיְלָדִים אֲזִי הִגִּיעוּ
הַמְּלָאכִים, הַמְּלָאכִים שָׁבְרוּ אֶת

משטחים של פטריות, ועל המשטחים מפזרים פרורי חמץ, מפזרים קמח, שיהיה ממה לנוק, ממה לקבל מזון, אז הקמח הוא חמץ, אז זה הבעיה שמביאים פטריות מסין פשוט לפסח צריך להזהר שהמצעים לא יהיו עם חמץ, יש כל מיני חומרים כימיים, סינטטיים, יש כל מיני חומרים שזה לא חמץ, לא קמח, לא חטה ולא שעורה ולא שבולת שועל.

אז עכשיו אנחנו מדברים על זה שהם רוצים בצלים, הם רוצים שומים, הייתי מביא להם, לא הייתי, מה אני יכול לעשות.

אז עכשיו רש"י אומר ששום אשה לא מתה במדבר, שום אשה! כי האשה היא לא חוטאת, רק מה שמחטיאים אותה, סתם אשה היא לא תחטא אף פעם, רק מה שמחטיאים. כמו דבורה הנביאה, שהתנא דבי אליהו אומר שכל אשה יכולה להיות כמו דבורה הנביאה, דבורה הנביאה זה לא רק אשה אחת פעם בשלש אלף שנה, דבורה הנביאה זה כל אשה, כל אשה יכולה להיות אסתר המלכה, רבי

קרקע, אי אפשר לעשות על זה מעשרות, פטריות לא חיבות במעשר, כי הפטריות זה צומח מהאוויר, זה הנבטים עפים באויר, יש להם נבטים, אבל הנבטים הם לא נשתלים באדמה, הם עפים באויר, ואיפה שהם נתפסים — מיד גודל פטריה, אז זה הכל על פני האדמה, זה לא... אין להם שרשים, הם לא ממשיכים שרשים כמו עגבניה או כמו מלפפון שיש להם שרשים, פטריות זה נבטים, קוראים לזה נבטים, בפטריה בפטריה בקשת בחפה של הפטריה יש המון נבטים, והרוח מעיפה את זה, וככה זה מתפזר על פני האדמה וזה ישר מתחיל לצאת פטריה, השרשים שם זה משהו קטן זה לא שרשים ממש, פטריה לא נקראת גדולי קרקע ולכן היא לא חיבת במעשר, אז ככה זה הפטריות.

אבל עושים אותם בסין על מצע של חמץ, מה שקורה זה כדי שהם יתפתחו אז מביאים את הפטריות מסין — שם עושים את הפטריות במשטחים על קילומטרים,

נָתַן פּוֹתֵב בְּהִלְכוֹת מִיָּלָה ד' שְׁפָל אֲשֶׁה יִכּוֹלָה לְהִיּוֹת אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, כָּל אֲשֶׁה, כָּל כְּלָה.
יֵשׁ לָךְ כְּלָה — יִכּוֹל לְהִיּוֹת שְׂזֵה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה, הִיא יִכּוֹלָה לְהִגִּיעַ לְדַרְגַּת אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה,

לְזַקְנוֹ" (בְּרֵאשִׁית כ"א, ו - ז), [וכן יש: "עֲדָה וְצֵלָה שְׁמַעֲנָן קוֹלִי" (בְּרֵאשִׁית ד', כג) — כִּי צֵלָה זֶה הַצֵּלְלָפוֹנִית וְעֲדָה זֶה פִּנְנָה, כֹּל זֶה מִבִּיא הָאֲרָ"י, הָאֲרָ"י אֹמֵר שְׁעֲדָה זֶה הַצֵּלְלָפוֹנִית וּפִנְנָה זֶה פְּנִינִים, וְעֲדָה זֶה עֲדִיִּים, אִז פִּנְנָה... עֲדָה הַתְּעַבְרָה בְּפִנְנָה, הִיָּה לָהּ עֲשָׂרָה בָּנִים, אָבֵל הִיא הִיָּתָה מְצַעֲרַת אֶת הַצְּדִיקָה, חֲנָה הִיָּתָה צְדִיקַת הָאֵמֶת.

חֲנָה כֹּל חֲנֻכָּה זֶה בְּזִכּוֹת חֲנָה, "קִשְׁת גִּבּוֹרִים חֲתִים" (שְׁמוּאֵל א' ב, ד) — הִיא הַתְּפִלָּה שֶׁהַיּוֹנִים יִפְלוּ בַּחֲדָשׁ כְּסֵלוֹ, וְאִז נִפְלָה הַמְּעַצְמָה הַיּוֹנִית, יוֹן הִיָּתָה מְעַצְמָה כְּמוֹ רוֹמָא, הַיּוֹם זֶה כָּבֵר לֹא אוֹתָם יוֹנִים זֶה כָּבֵר יוֹנִים אַחֲרֵים. כִּי כְּתוּב שִׁיּוֹנִים שֶׁל פְּעַם — מִתֵּר לְכַתֵּב סֵפֶר תּוֹרָה בַּיּוֹנִית, אֹמֵר הָרֹמָב"ם: רַק בַּיּוֹנִית מִתֵּר לְכַתֵּב, בְּלִשׁוֹן אַחֵר אֲסוּר. אָבֵל הַיּוֹנִית שֶׁל הַיּוֹם זֶה לֹא אוֹתָהּ הַיּוֹנִית שֶׁל פְּעַם, זֶה לֹא אוֹתָהּ הַיּוֹנִית בְּדִיוֹק, זֶה לֹא אוֹתָם הַיּוֹנִים, וְהַיּוֹנִים אִז שָׁלְטוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ הַפְּלִשְׁתִּים שֶׁשָׁלְטוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

אֶתָּה חַיֵּב לְחַזֵּק אוֹתָהּ כֹּל יוֹם, אָדָם חַיֵּב כֹּל יוֹם לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתּוֹ, כֹּל יוֹם לְדַבֵּר אֶתָּה קִצְת דְּבָרֵי תּוֹרָה, לְהַגִּיד לָהּ מִשְׁהוֹ, מִשְׁהוֹ, מִה שֶׁהוּא שָׁמַע בְּמַלְוָה מְלָכָה, אִיזָה דְבוּר מְמַלְוָה מְלָכָה, אִיזָה דְבוּר מִפֶּה, וּבְכֹל רִגְעַיִשׁ חֲדוּשׁ חֲדָשׁ, כֹּל שְׁנֵי־יֵשׁ חֲדוּשׁ חֲדָשׁ.

דְּבָרָנוּ בְּמַלְוָה מְלָכָה וּבְבִקָּר הִיָּה שְׁעוֹר, דְּבָרָנוּ בְּבִקָּר שְׁעוֹר עַל "קִעֲרַת כְּסָף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָה" (בְּמִדְבָר ז', א), שֶׁ"קִעֲרַת כְּסָף" זֶה [גִּימַטְרִיא] 930, כֹּל זֶה מִבִּיא רַש"י, קִעֲרַת, קִעֲרַת עִם ת' זֶה 770, וְזֶה [— כְּסָף] — 160, זֶה 930, [וְהַנְּשִׂאִים הַבִּיאוּ קִעֲרַת כְּסָף לְרִמּוֹז] שְׁצָרִיכִים לְכַפֵּר עַל כֹּל הַ-930 שְׁנָה, צָרִיכִים לְתַקֵּן, אֶת מֵה שְׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן לֹא עָשָׂה, הַיּוֹם אֲנַחְנוּ מִתְקַנְּנִים אֶת הַכֹּל, אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אֶת הַ"קִעֲרַת כְּסָף".

בִּי לְמַךְ אָמַר: "כִּי שְׁבַעֲתִים יִקָּם קִיִּן וְלִמַּךְ שְׁבַעִים וְשְׁבַעֲהָ" (בְּרֵאשִׁית ד', כד), כֹּלָם צָרִיכִים לְדַעַת אֶת הַשִּׁירִים, יֵשׁ שִׁירִים בַּחֲמִשׁ, זֶה שָׂרָה שָׂרָה: "צַחֲקַ עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כֹּל הַשְּׁמַעַי צַחֲקַ לִי, הַיְנִיקָה בָּנִים שָׂרָה כִּי יִלְדֵתִי בֵּן

² מגלה עמוקות ואתחנן - אופן רמא

איתא במדרש רבה פרשת אמור (ויק"ר פכ"ו ז')
הראה הקב"ה, למשה כל דור ודור מנהיגיו
ושופטיו ומלכיו, והראה לו שאול שנפל בחרב
(שמואל א' לא ד), אמר משה להקב"ה מלך
ראשון של ישראל ידקר בחרב, והשיב לו
הקב"ה לי אתה שואל, אמור אל הכהנים (ויקרא
כא א). בחיבורא שביעא שלי אמרתי עשרה
אופנים על זה המדרש, עיין שם רזין עילאין.

והנה אפשר על זה התפלל משה קודם מותו
בעת ההיא, שהראה לו הקב"ה אוצר של חנותי
את אשר אחון (שמות לג יט), וכמבואר במלת
ואתחנן (עיין תחומא תשא ס"ז), שאז הראה
לו גם כן נשמתו של שאול שהיתה נשמתו
מסטרא דבינה, בסוד שאול מרחובות וגו'
(בראשית לו ז). וז"ש (שמואל א' ט ב) משכמו
למעלה גבוה מכל העם, שהוא למעלה מן עולם
הבנין. וז"ש שתורתו של שאול אין בו דופי
(יומא כ"ב ע"ב), לפי שהוא בסוד עולם שכולו
טוב (קידושין ל"ט ע"ב), ותמן אין שליטות
הקליפות, כי עד צואר יגיע (ישעיה ח ח) ולא
למעלה. וז"ש חמשה נבראו מעין דוגמא
שלמעלה (סוטה י' ע"א), שהוא סוד איפה של
אדם הראשון קודם שחטא. ולכן קרי ההוא,
שהוא עלמא אתכסיא בסוד בינה תמן נשמת
שואל, מזה הטעם שאול באחת ועלתה לו, ודוד
בשנים ולא עלתה לו (יומא כ"ב ע"ב), לפי
ששואל הוא מה' עילאה, ואתמר תמן לא יגורך
רע (תהלים ה' ה). לכן ההוא, קרי ביה ההיא,
שמן ה' עילאה היתה נשמתו. ועל זה התפלל
משה כמו שהתפלל שם מלך ראשון בישראל
ידקר בחרב, לכן אמר אתה החלות, ההתחלה
שהראת לי בספר של אדם הראשון, והראת לי
את גדלך זה שאול שהיתה גדולה קומתו
מדוגמת קומה של אדם הראשון, את ידך
החזקה שפגעה בו ידך החזקה מדת הדין
הקשה שהוא נופל בחרב, וזה יהיה חלול השם
כנגד כל האומות. וז"ש אשר מי אל בשמים
וגומר, שצריך לקדש השם להראות גבורותיו

לפני האומות העולם, לכן אעברה נא בה'
יתירה, על נשמתו של שאול שרצה לתקן אותו
שלא יחטא בהריגת' נוב 'אחימלך' (שמואל א כב
טז), נוטרייקון של נ"א, הריגה זו גרמה אחר כך
שנהרגו כל מלכות בית דוד. ולא נשאר שם רק
יואש, שהוא מדה כנגד מדה כמו שבשביל דוד
שהרג שאול נוב, לא נשאר רק אביתר (שמואל
א' כב כ), כן גם כן לא נשאר אצל מלכות דוד רק
אחד, ועל זה אמר אשר יעשה כמעשיך שהוא
מדה כנגד מדה. וז"ש (תהלים סב יג) כי אתה
תשלם לאיש כמעשהו, וזה רואין אנו שלך ה'
החסד, וכן בכאן אנו רואין חסד אל, מאחר
שעושה אתה כמעשיך מדה כנגד מדה, שעבור
חטא זה לא נשאר רק אחד. ואמר וכגבורתך,
על ענין החטא של נוב שעומד עד שבא סנחריב
אל ירושלים, כמ"ש עוד היום בנוב לעמוד
(ישעיה י לב), והיה עומד ומקטרג מלכות בית
דוד, ועל זה אמר וכגבורתך, שאז נראה גבורת
ה', וסטרא דגבורה הוי מקטרג עליה דדוד,
ועבור זה רצה משה ליכנס לארץ ישראל לתקן
מדת מלכות בית דוד שנקראת ארץ, והשיב
הקב"ה רב לך, כמו שהשיב הקב"ה למלאכים
כשראו מיתתו של רבי עקיבא, שמחו בתורתו
ונתעצבו במיתתו, ואמרו (תהלים קלט יז) לי מה
יקרו רעיק אל (סנהדרין ל"ח ע"ב). וכן בכאן שמח
בגדולתו שהראה לו כמ"ש את גדלך, ונתעצב
במיתתו שאמר את ידך החזקה שנפל בחרב,
וקרא על שאול גם כן מה יקרו רעיק אל, לכן
אמר אשר מי א"ל דייקא, אשר יעשה כמעשיך
שמלך ראשון של ישראל ידין אותו במדת הדין
הקשה, כמ"ש וכגבורתך שהשיב הקב"ה
למשה שתוק כך עלה במחשבה לפני כנ"ל
(מנחות כ"ט ע"ב), כן בכאן השיב רב לך לידע
דבר זה, ואל תוסף עוד דייקא, כי בפרשת אמור
אל הכהנים השיב הקב"ה גם כן באותו ענין,
לכן אמר בכאן עוד בדבר הזה דייקא שהוא ספר
של אדם הראשון, עלה ראש הפסגה והראה לו
אור הגנוז מסוף העולם ועד סופו:

יתכן שמלך ראשון – מלך ראשון יפל בחרב? זה היה חלול ה' נורא, עשו מרד נגד הפלשתים וקבלו עצמאות והכל נפל תוך שלש שנים, כבשו את הרי הגלבוע, כבשו את בית שאן, והאומנת רצה למפיבשת, היתה [למפיבשת] אומנת והוא נפל, היא הפילה אותו [ומזה הוא נעשה חיגר].^{3]}

אז אנחנו עכשיו מדברים הלאה, מדברים עכשיו על זה ששום אשה לא חטאה בכל הארבעים שנה לא בחטא העגל, לא בחטא המרגלים, לא ב... אפלו לא בקרח, כי היא טענה, אשתו של קרח אמרה: אני לא מסכימה, אני לא אסכים. תאר לעצמך שאתה בא הביתה בלי פאות. מה

שאשתך תעשה, וואי וואי וואי, היא תהרג את כלם. [ואם] תגיד: "הרב גזר לי את הפאות". פתאם אשה רואה שבעלה מגיע בלי הפאות, בלי הזקן. מי גזז לך? אהרן הכהן גזז לי. אני מורידה לו את הראש, מה זה?! אסור להתחיל עם אשה, ואהרן הכהן התחיל עם האשה של קרח, זה היה הסחת דעת, זה היה הכל אבוד כבר, היא כבר המרידה את כל הקהל, המרידה את כל עם ישראל, ואשתו אמרה לו: עכשיו אתה הולך נגד משה, אני לא אסכים לזה. האשה היא יותר חזקה מהאיש.

אם יתכוו לך את הפאות אוי ואבוי מה שהאשה תעשה... כמה שהפאות יותר

❁ מראי מקומות והערות ❁

אז צריכים להגן על הדרום, אז להביא את שובו בנים שיעצרו את המחבלים, שלא ינסו לא מהצפון ולא מהדרום. היה [מחבל] אחד – הגיע עד מגדו, הוא חטף אוטובוס וכל האוטו היה ממלךד עם פצצות, בסוף הוא ברח, הוא רצה לעבר את הגבול בחרה ללבנון, ואז תפסו אותו. זה היה הכל בצמת מגדו, ולא היה שום אסון בנס. – ערבי אחד נפצע קשה, ערבי... וגם עכשיו מחבלים ירו וזה פגע בערבים, לפני יומים ירו מחבלים על איזה אוטו עובר, והאוטו הזה הצליח לחמוק וזה פגע באוטו מלא ערביים, כלם פצועים קשים. בן ירבו, צריד לברך אותם ב'בן ירבו'.

³ כמו [שקרה לאחרונה] באשדוד, אחת רצה לממ"ד נפלה עם התניוקת והתניוקת מרדמת ומנשמת, אז היא היתה בת שבע, היום היא בת תשע, והיא מרדמת ומנשמת כי שהיא רצה לחדר האטום... אז עכשיו מודיעים כל פעם כשייש אעקות "לא לרוץ, לא לרוץ, לא לרוץ". מה עוזר [שמכריזים] "לא לרוץ", בינתיים יפל טיל, בינתיים יפל זה. אז עכשיו עשו הספות (?) בצפון שלא יפלו טילים, לעצור את הטילים, אבל זה לא עזר כי בדרום נפלו טילים, בדרום הרגו שם [עכשיו] חילת, שלשה חילים [בגבול מצרים]. אז מה עושים בדרום? איך מצילים את הדרום?

אֲרָכוֹת הָאִשָּׁה יוֹתֵר מֵאִשְׁרָת, אָנִי
מְגַדֵּל פָּאוֹת כִּי אִשְׁתִּי אָמְרָה לִי
"אִם לֹא אָנִי מִתְגַּרְשֶׁת". הֵייתִי
לִיטָאִי בְּלִי שׁוּם פָּאָה, הֵייתִי
לוֹבֵשׁ קַאפּלוֹטֶשׁ (פּוֹבֵע) קֶצֶר, הִיא
הִתְחִלָּה לְהִלְבִּישׁ אוֹתִי: תִּלְךָ עִם
שְׁטְרִימֵל, תִּלְךָ כִּכָּה, אִז הָרַב
מוֹזֵס קָנָה לִי אֶת הַשְׁטְרִימֵל
הָרֵאשׁוֹן!⁴

אז כל זה מדברים עכשיו על זה
שאשה מצדה היא לא
חוטאת, רק מה שמחטאים
אותה ומה שמפתים אותה ומה

שִׁמְכְשִׁילִים אוֹתָהּ, אֲבָל מִצְדָּה
— הִיא לֹא תַחֲטֵא אֶף פְּעַם, רַק
אִם הַבַּעַל יִשְׁגַע אוֹתָהּ לְגַמְרִי,
יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ מְשֻׁגָּעַת, אִז עַל
הַנָּשִׁים לֹא הֵיְתָה שׁוּם גְּזֵרָה אוֹמֵר
רְשׁ"י, שׁוּם אִשָּׁה לֹא מָתָה שׁוּם
אִשָּׁה לֹא נִפְטְרָה, הַנָּשִׁים חִיוּ אֶת
כָּל הַמָּאָה עֲשָׂרִים שָׁנָה שְׁמִמְתִּי
שֶׁהֵם נוֹלְדוּ.

ויוכבד — תיה 250 שנה!
תביא חמש בראשית
הרמב"ן אומר⁵: איך זה יתכן?
אומר הרמב"ן, הרמב"ן מביא

מראי מקומות והערות

...אבל אומר לך דבר שהוא אמת וברור בתורה,
כי הנסים הנעשים על ידי נביא שיתנבא כן
מתחילה או מלאך נגלה במלאכות השם יזכירם
הכתוב, והנעשים מאליהן לעזור צדיק או
להכרית רשע לא יזכירו בתורה או בנביאים,
וזהו זהב רותה יוצק בפי ההכם הזה ממה
שהשיב על רבותינו בענין פינחס (במדבר כה יב),
וזולתו במקומות הרבה, ולמה יזכירם הכתוב,
כל יסודות התורה בנסים נסתרים הם. ועם
התורה אין בכל ענינו רק נסים לא טבע ומנהג,
שהרי יעודי התורה כולם אותות ומופתים, כי
לא יכרת וימות בטבע הבא על אחת מן העריות
או האוכל חלב, ולא יהיו השמים כברזל בטבעם
מפני זרענו בשנה השביעית, וכן כל יעודי
התורה בטובות ההן וכל הצלחת הצדיקים
בצדקתם, וכל תפלות דוד מלכנו וכל תפלותינו
נסים ונפלאות, אלא שאין בהם שנוי מפורסם
בטבעו של עולם כאשר הזכרתי זה כבר (לעיל יז
א), ועוד אפרשנו בעזרת השם (שמות ו, ב) ויקרא
כו יא):

⁴ אֲלֶעָזַר מוֹזֵס הוּא הֵיָה חֶבֶר כְּנַסֶּת, הוּא הֵיָה
גַּבְאֵי שֶׁל הַיּוֹנִיָּעֶר רַב'ה, עַד שֶׁהִתְפּוֹצֵץ שָׁם כָּל
הָהוּ, כָּל הַחֲסִידוֹת הַתְּפִלָּגָה שָׁם, אִז הוּא עָבַר
לְבַעֲלוֹ, אַחֲרָיָה הוּא גַם עָזַב אֶת פְּעֻלּוֹ, הוּא עָבַר
לְ... אִשְׁתּוֹ, הֵם גָּרוּ בְּרַחוּב יַעֲב"ז הֵם גָּרוּ, הֵם גָּרוּ
מוֹל הַבַּיִת שֶׁל סַבְתָּא לָאָה [שאקי].

⁵ רמב"ן בראשית מו, טו
שלשים ושלש. ובפרטן אי אתה מוצא אלא
שלשים ושתים, אלא זו יוכבד שנולדה בכניסתן
לעיר, שנאמר (במדבר כו ט) אשר ילדה אותה
ללוי במצרים, לידתה במצרים ואין הורתה
במצרים, זו היא שיטת רבותינו (סוטה יב).
ורבי אברהם השיב ואמר כי זה תימה, אם כן
למה לא הזכיר הכתוב הפלא שנעשה עמה
שהולידה משה והיא בת מאה ושלשים שנה,
ולמה הזכיר דבר שרה שהיתה בת תשעים. ולא
די לנו זה הצער עד שעשו הפייטנים פיוטים ביום
שמחת תורה יוכבד אמי אחרי התנחומי, והנה
היא בת מאתים וחמשים שנה. וכי אחיה
השילוני חיה כך וכך שנים, דרך הגדה, או דברי
יחיד, אלו דבריו:

מתפטר, אני כבר אבוד."

אברהם נולד ב־1948 לבריאת העולם, ויצחק ב־

2048, ואחרי זה הוא חי עוד 75 שנה אז זה 123, בשנת קכ"ג נפטר אברהם אבינו, ואז הביאו סעודת הבראה, הביאו עדשים — "מן האדם האדם הזה", ואז הוא [— עשן] נהיה כופר, עשו אָמר: אם אברהם נפטר אני כופר בכל! המדרש אומר שהוא אָמר: זה לא יתכן שאברהם יפטר, אם יש ה' אברהם היה צריך לחיות לעולם. הצדיק חי לעולם, באמת אברהם חי, אברהם חי! אומרים "אלקי אברהם, אלקי יצחק ואלקי יעקב" שלש פעמים ביום, נושמים את אברהם, אברהם חי

כאן את האבן עזרא, [שאומר שיוכד חיה ר"כ שנים, ומקשה עליו:] איך זה יתכן הוא אומר, שאשה תלד בגיל 130? איך זה יתכן? כאן [ברמב"ן בראשית] בפרק מ"ו פסוק ט"ו, "אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפרץ ארם ואת דינה בתו — דינה זה הכי חשוב, כל נפש בניו ובנותיו שלשים ושלש".

היא [— דינה] היתה גלגול של האמא של אברהם, והיא היתה צריכה לתקן את כל החטאים של תרח, כי תרח היה מכריח אותה לעשות עברות אז לכן היא היתה צריכה לבא בגלגול, כי כשבאה הנשמה של אברהם אז השטן אָמר "אני

וְקָיָם.

אז עֲכָשְׁיוּ שׁוֹאֵל הָאֵבֶן עֲזָרָא:
אֵיךְ זֶה יִתְכַן שְׂיוֹכְבֵּד יְלָדָה
בְּגִיל 30? אֵיךְ זֶה יִתְכַן? אָבֵל, זֶה
שְׁתֵּי גְמֵרוֹת, גְּמָרָא בְּבֵא בְּתָרָא
דְּף קַכְב, וְדָף יב בְּסוּטָה פִי הִיא
הֵיִתָּה בֵּת 130, כִּי מִשָּׁה הֵיָה בְּגִיל
(130) [120] כְּשִׁנְפֵטֵר בְּסוּף שְׁנַת הָאַרְבַּעִים
כְּמִדְבָר] וְהִיא נוֹלְדָה בֵּין הַחֹמוֹת
[כְּשִׁירְדוֹ לְמִצְרַיִם], וְאִם הִיא נוֹלְדָה
בֵּין הַחֹמוֹת אִז זֶה בְּדִיּוּק 130,
אִם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים שֶׁהִיא הֵיִתָּה
פְּחוֹת אִז הִיא נוֹלְדָה אַחֲרֵי [שֶׁהִגִּיעוּ
יַעֲקֹב וּבֵיתוֹ לַ] "בֵּין הַחֹמוֹת", אִז
חָסֵר לְשִׁבְעִים נֶפֶשׁ, זֶה שְׁלֹשִׁים
וְשָׁלֹשׁ, חָסֵר פֶּה אֶחָד אוֹמֵר
רְש"י, אִם חָסֵר אֶחָד אִז מֵה
עוֹשִׂים, [וְאֵלָא יוֹכְבֵּד] הִיא נוֹלְדָה בֵּין
הַחֹמוֹת בְּכַנְיִסְתָּם לְעִיר, "אֲשֶׁר
יְלָדָה אֶתָּה לְלוֹי בְּמִצְרַיִם" [בְּמִדְבָר כו,
נט]. עֲכָשְׁיוּ נִקְרָא אֶת הָרַמְבַּ"ן,
שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ וּבְפֶרְטָן אִי אֶתָּה
מוֹצֵא אֵלָא שְׁלֹשִׁים וְשְׁתַּיִם, רַק
שְׁלֹשִׁים וְשְׁתַּיִם אוֹמֵר רְש"י, עַר
וְאוֹנָן פֶּרֶץ וְזָרַח.

בי עַר וְאוֹנָן רָצוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה,
מִסְבִּיר "מִי הַשִּׁילוּחַ" — רַבִּי
יוֹסֵף מְאִיזְבִּיצָא, הוּא נִפְטָר
בְּתַרִּי"ד אֲנִי חוֹשֵׁב, אִז מִסְבִּיר

"מִי הַשִּׁילוּחַ" — רַבִּי יוֹסֵף
מְאִיזְבִּיצָא מִסְבִּיר שֶׁהֵם רָצוּ
לְלַמֵּד תּוֹרָה יוֹם וְלַיְלָה, מֵה,
יִטְפְּלוּ עֲכָשְׁיוּ בְּתִינוּקוֹת? מֵה,
הֵם רַק הָיוּ בְּנֵי שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, לֹא
יֹתֵר מִשָּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, אִז מֵרַב
שֶׁהֵם רָצוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה... כְּתוּב
"בְּקֶשׁ יַעֲקֹב לֵישֵׁב בְּשִׁלּוֹה",
אוֹמֵר ה"מִי הַשִּׁילוּחַ" שְׁזֵה
הַשְּׁפִיעַ עַל עַר וְאוֹנָן, הֵם רָאוּ
שֶׁהוּא רוֹצֵה שִׁלּוֹה [וְאֶמְרֵן] גַּם
אֲנַחְנוּ רוֹצִים שִׁלּוֹה, זֶה הֵיָה
הַחֲטָא שְׁלוֹ [שֶׁל יַעֲקֹב] שְׁאִין דְּבָר
כְּזֶה שִׁלּוֹה, מִי שֶׁמְחַפֵּשׁ שִׁלּוֹה
בְּסוּף יִפֵּל בְּחֲטָאִים הַכִּי חֲמוּרִים.

אז מִשָּׁה הֵיָה בְּגִיל שְׁמוֹנִים,
כְּתוּב "וּמִשָּׁה בֶן שְׁמֹנִים
שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים
שָׁנָה בְּדִבְרָם אֶל פְּרָעֹה" (שְׁמוֹת ז, ט),
יִצְאוּ אַחֲרֵי 210 [מֵאִז שֶׁהָיוּ בֵּין
הַחֹמוֹת], 210 פְּחוֹת שְׁמוֹנִים זֶה
130, אִז יוֹצֵא שֶׁהִיא (- יוֹכְבֵּד אִם מִשָּׁה)
הֵיִתָּה בְּגִיל 130, חוּץ מֵאֵם נֶאֱמַר
שֶׁהִיא נוֹלְדָה יֹתֵר מֵאַחֵר, אָבֵל
כִּיּוֹן שְׁכָתוּב שֶׁהִיא הֵיִתָּה בֵּת 130
שְׁכָתוּב "אֲשֶׁר יְלָדָה אֶתָּה לְלוֹי
בְּמִצְרַיִם" [בְּמִדְבָר כו, נט] — לִידְתָּה
בְּמִצְרַיִם וְאִין הוֹרְתָה בְּמִצְרַיִם, זֶה
הִיא שִׁיטַת רַבּוֹתֵינוּ (סוּטָה יב):

וְרַבִּי אַבְרָהָם בֶּן עֶזְרָא אָמַר שְׁזֵה
לא יכול להיות, שְׁבָגִיל

תִּשְׁעִים [כששרה ילדה היה עניין זה כל
כך ניסי ורחוק מהמציאות שאנו
מוצאים שתי פרשיות [שמאריכות
בעניין], אז על גיל 90 התורה
כותבת גם לך לך גם ויֵרָא, שְׁתִּי
פְרָשִׁיּוֹת שְׁלָמוֹת, על גיל 90,
מספרת את הנס הגדול

"הִינִי קָה בְּנִים שָׂרָה כִּי יִלְדֹתִי
בן לזקניו" (בראשית כא,

ז), ובאו כל האמהות שהיא תניק
את הבנים שלהם, כי אמרו שְׁזֵה
"אֲסוּפִי", זֶה לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת,
וְיִשְׁמְעָאֵל אָמַר בְּכָלֵל — בָּאוּ
לְבָרִית, יִשְׁמְעָאֵל צָחֵק, עָמַד
בְּפֶתַח וְהוּא רוֹאֵה אֶת עוֹג מְלֶךְ
הַבָּשָׂן. [שאל אותו:] לָמָּה הִגַּעְתָּ?
הִגַּעְתִּי לְבָרִית שֶׁל אַבְרָהָם. [אמר
לו עשו הרשע:] זֶה לֹא בְרִית שֶׁל
אַבְרָהָם, זֶה בְרִית שֶׁל אַבְיִמֶלֶךְ.
יִשְׁמְעָאֵל עָשָׂה מִהַכֵּל צָחֵק, אֵיזָה
בֶּן אַבְרָהָם, הִיא בָּאוֹתוֹ לִילָה
שֶׁהִיא הִיְתָה אֶצֶל אַבְיִמֶלֶךְ הִיא
נִפְקְדָה, תִּרְאֶה תִשְׁעִים שָׁנָה הִיא
לֹא נִפְקְדָה, בְּלִילָה אֶחָד הִיא
נִפְקְדָה כְּבָר, אִזְ מָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים
— שֶׁהִיא נִפְקְדָה מֵאַבְיִמֶלֶךְ, אִז
תֵּלֶךְ לְאַבְיִמֶלֶךְ לְהַגִּיד "מִזֵּל

טוב". אז יִשְׁמְעָאֵל עָמַד בְּפֶתַח
שֶׁל הָאֵהָל שֶׁל אַבְרָהָם, וְכָל אֶחָד
שֶׁהִגִּיעַ הוּא אָמַר: תֵּלֶךְ לְהַגִּיד
מִזֵּל טוֹב לְאַבְיִמֶלֶךְ, זֶה יֶלֶד שֶׁל
אַבְיִמֶלֶךְ, זֶה לֹא שֶׁל אַבְרָהָם.
עָשָׂה מִהַכֵּל צָחֵק. לִיצְנֵי הַדּוֹר
עָשׂוּ מִזֵּה צָחֵק, אָמְרוּ: אֵיזָה
בְּרִית זֶה, זֶה לֹא בְרִית שֶׁל אַבְרָהָם
בְּכָלֵל, זֶה בְּרִית שֶׁל אַבְיִמֶלֶךְ, זֶה
הֵבֵן שֶׁל אַבְיִמֶלֶךְ, שֶׁל הַפְּלִשְׁתִּים,
הַפְּלִשְׁתִּים לֹא חִיבִים בְּבָרִית.

כִּי יִתְרוֹ עָשָׂה בְרִית, יִתְרוֹ בָּא
מִמְדִּין, מִדִּין זֶה הֵבֵן שֶׁל
אַבְרָהָם "וּבְנֵי מִדִּין עֵיפָה וְעֶפֶר"
(בראשית כה, ז), אז אם אדם בא
מִמְדִּין אז הוּא צָרִיךְ בְּרִית, בְּנֵי
קְטוֹרָה צָרִיכִים בְּרִית, הַשְּׂאֵלָה
אִם גַּם הַבְּנִים צָרִיכִים בְּרִית, זֶה
הַשְּׂאֵלָה, אֲבָל אַבְרָהָם וְדָאֵי מֶלֶךְ
אֶת הַבְּנִים שְׁלוֹ, כֻּלָּם בְּנִים שֶׁל
אַבְרָהָם, לְמִדְּנוּ כְּאֵן בְּסוּף חֲזִי
שָׂרָה, "וַיִּסֶּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה
וַשְׂמָה קְטוֹרָה" (בראשית כה, א), וְאִז
נולדו לו שְׁשֵׁה בְנִים, וְאֶחָד זֶה
מִדִּין, וְיִתְרוֹ בָּא מִמְדִּין, כְּתוּב
שִׁיתְרוֹ הִיָּה נֶכֶד שֶׁל מִדִּין, אִז הוּא
בְּטַח מֶלֶךְ אֶת עֲצָמוֹ, כִּי הֵיוּ מְלִים
בְּלִי פְרִיעָה, פְּרִיעָה זֶה רַק הָיָה —
יְהוֹשֻׁעַ מֶלֶךְ עִם פְּרִיעָה, כְּתוּב

אֲבָרְהָם. עֲכָשְׁיוּ הַשְּׂאֵלָה אִם גַּם
עַל הַבְּנִים יֵשׁ חוֹבָה לְמוֹל, כִּי
עָשׂוּ יִצְחָק וְדָאֵי מִלְּאוֹתוֹ, יִצְחָק
לֹא יָדַע שְׂיִהְיֶה לוֹ בֶּן "עָשׂוּ", זֶה
רַק אֱלִיעֶזֶר רָאָה, אֱלִיעֶזֶר רָאָה אֶת
הַכֹּל.

אֱלִיעֶזֶר כְּתוּב שֶׁהוּא הָיָה
בְּדַרְגַּת אֲבָרְהָם
אָבִינוּ, וְהוּא רָאָה אֶת הַכֹּל, כִּי
הַצַּדִּיק יוֹדַע אֵיזָה יְלָדִים יִהְיֶה
לָּהּ, וְאִם יִהְיֶה לָּהּ יְלָדִים צַדִּיקִים
אוּ כְּאֵלָה, אִזּוֹ אֱלִיעֶזֶר רָאָה
שֶׁהוּלָךְ לְהַוִּלְד עָשׂוּ [מֵרַבְקָה], מִיָּד
הוּא הִתְקַשֵּׁר אֵלַי, אֲנִי הִגְלִגּוּל
שְׁלוֹ, הוּא אָמַר: תְּגִיד, מֵה דַעְתָּךְ
עַל הַשְּׂדוּף [שֶׁל יִצְחָק עִם רַבְקָה]?

"שְׁנִית" (יְהוֹשֻׁעַ ה, ב), "וַיִּמּוֹל אוֹתָם
שְׁנִית", "שְׁנִית" — זֶה הַפְּרִיעָה,
כִּי הֵם הָיוּ בְּלִי פְרִיעָה אִזּוֹ הוּא
הָיָה צָרִיךְ לְמוֹל אוֹתָם, אִזּוֹ לְכֵן
כְּתוּב כָּאֵן: "וַיִּסַּף אֲבָרְהָם וַיִּקַּח
אִשָּׁה וְשָׁמָה קְטוּרָה, אֶת עוֹץ
בְּכָרוֹ וְאֶת בּוֹז אָחִיו וְאֶת קִמּוּאֵל
אָבִי אָרָם. וּפִילְגָשׁוּ וְשָׁמָה רְאוּמָה
וַתֵּלֶד גַּם הוּא אֶת טִבַּח וְאֶת גַּחַם
וְאֶת תַּחֲשׁ וְאֶת מַעֲכָה". כְּתוּב
בְּתִי שָׂרָה: וַיִּסַּף אֲבָרְהָם...
וַיִּנְחָם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ... "וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת זִמְרָן וְאֶת יִקְשָׁן וְאֶת מִדְּיָן
וְאֶת מִדְּיָן" (בְּרֵאשִׁית כה, ב) — מִדְּיָן,
מִדְּיָן מִלְּאוֹת עֲצָמוֹ, מִדְּיָן —
אֲבָרְהָם מִלְּאוֹתוֹ, הַבֶּן שֶׁל

שְׁהִימִים עוֹלָיִם לְקַרְאָתָהּ.

כִּי הוּא שָׁאֵל [אֵת אֲבֹרְהָם]: אֵיךְ אֲנִי יִמְצָא אוֹתָהּ? רְשׁוּי אֹמֵר שְׁכֹלִם כְּבָר הָיוּ רְשָׁעִיּוֹת פְּגוּמוֹת מִפְקָרוֹת, הֵם לֹא עָשׂוּ בִיאָה מִמֶּשׁ, אֲבָל אֵת כָּל הַעֲבֵרוֹת הָאֲחֵרוֹת הֵם עָשׂוּ. אִז כָּל זֶה מִבִּיא רְשׁוּי, אִז הֵיטָה בַת אַחַת שְׁלֹא עָשְׂתָה עֲבֵרוֹת — זֶה הֵיטָה רְבֵקָה, אִז אֲלִיעֶזֶר שׁוֹאֵל אוֹתוֹ אֵיךְ אֲנִי אִמְצָא אוֹתָהּ בָּיָם — בְּמַלְיוֹן שֶׁל בָּנוֹת מִפְקָרוֹת, אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לִמְצָא אַחַת שֶׁהִיא בְּסֹדֶר? אִז הוּא אֹמֵר: "מִלְאָכִי יֵלֵךְ לִפְנֵיךְ".

אִז הוּא רָאָה שְׁכֹל הַמַּיִם עוֹלָיִם לְקַרְאָתָהּ, וְאֲבִנֵי כְדָד, וְהִלָּה מְסוֹבְבַת אוֹתָהּ, וְהוּא רָאָה אוֹר אֹר אֲלֵקֵי עָלֶיהָ, אוֹר אֲלֵקֵי, הוּא אֹמֵר אֵת זֶה הוּא מְסֻבֵּיר הָרֶמ"ק — אֲבִנֵי כְדָד, כְּתוּב "כְּדָה, כְּדָה, כְּדָה, כְּדָה, כְּדָה, כְּדָה" — תִּשַׁע פְּעָמִים "כְּדָה" מֵה זֶה תִּשַׁע פְּעָמִים "כְּדָה"? שֶׁהוּא רָאָה שֶׁהִיא עֹכְשׂוֹ כְּלָה מְקַפֶּת בְּאֲבִנֵי כְדָד, בְּאוֹרוֹת, הִנֵּר לֹא כְּבָה לְעוֹלָם, הִיא הֵיטָה מְקַפֶּת בְּאוֹר, הִנֵּר לֹא כְּבָה, "וַיִּנְחַם יִצְחָק אַחֲרֵי אָמוֹ" (בְּרֵאשִׁית כד, זז) — הוּא רָאָה שֶׁהִנֵּר

אִמְרָתִי לוֹ: דְּבַר רֵאשׁוֹן, הִיא טוֹרְקֵיהָ — אֵל תִּקַּח טוֹרְקֵיהָ, אֲנַחְנוּ נִגְדֵי טוֹרְקֵיּוֹת, כָּל הַטוֹרְקֵיּוֹת הֵם ה' יְרַחֵם, בְּנִס לֹא לְקַחְתִּי טוֹרְקֵיהָ, חֶרֶן זֶה בְּטוֹרְקֵיהָ, דְּבַר רֵאשׁוֹן הִיא טוֹרְקֵיהָ — תִּבְטַל אֵת הַשְּׂדוּף. חוּץ מִזֶּה הוּא אֹמֵר לִי שֶׁהוּא רָאָה אֵת עָשׂוּ [יוֹצֵא מִרְבֵּקָה], רְאִיתָ אֵת עָשׂוּ אִז מֵה — אֵתָהּ הוֹלֵךְ לְהִבִּיא לְיִצְחָק שְׂדוּף שִׁיִּצָּא מִמֶּנּוּ עָשׂוּ? ! תְּגִיד, אֵתָהּ הַשְּׂתַגְעַת לְגַמְרִי? ! תִּחְזֹר הַבֵּיתָה אִמְרָתִי לוֹ, מִיָּד תִּחְזֹר. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה הוּא לֹא שָׁמַע בְּקוֹלִי, עַד הַיּוֹם אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, אֲנִי חוֹקֵר, עֲשִׂיתִי וְעַדֵּת חִקִּירָה, הוּא אֹמֵר: לֹא, אֲנִי כְּבָר בְּאִמְצַע הַשְּׂדוּף, כְּבָר שָׁמְתִי עָלֶיהָ נְזַמִּים, כְּבָר שָׁמְתִי עָלֶיהָ עֲגִילִים, כְּבָר שָׁמְתִי עָלֶיהָ שְׁעוֹן זֶהב. קִנִּיתָ שְׁעוֹן זֶהב אֶחָד לֹא שְׁנַיִם? פְּעַם הַבָּאָה תִּקְנֶה שְׁנַיִם.

אִז אֲלִיעֶזֶר נִתֵּן לְרֵבֵקָה שְׁעוֹן זֶהב עוֹד לִפְנֵי שֶׁהוּא שָׁאֵל מִי הִיא, הוּא עוֹד לֹא הִסְפִּיק לְשָׁאֵל מִי הִיא וְהוּא כְּבָר שָׁם לָהּ אֵת הַעֲגִילִים וְאֵת הַנְּזַמִּים. לְמָה? כִּי הוּא רָאָה שֶׁהַמַּיִם עוֹלָיִם לְקַרְאָתָהּ, רְשׁוּי אֹמֵר שֶׁהוּא רָאָה

לא כּוֹבָה, לא אֶצֶל רַחֵל לא אֶצֶל
לָאָה, אֶצֶל הָאֵמָהוּת הַנֶּגֶר לא
כּוֹבָה, לא אֶצֶל רַחֵל כּוֹבָה וְלֹא
אֶצֶל לָאָה כּוֹבָה, כִּי כִשְׁהָאִשָּׁה
צְדִיקָה — הַנֶּגֶר לֹא כּוֹבָה, הִיא
מְדַלֶּקֶת אֶת הַנֶּגֶר וְהַנֶּגֶר בּוֹעֵר כָּל
הַשָּׁבוּעַ, צְרִיכִים לְכַבּוֹת אוֹתוֹ
לְכַבּוֹד שִׁבְתָּ.

רַבָּקָה יֵצֵאת אֲשֶׁר יִלְדָה לְכַתּוּבָל
בֶּן מֶלֶכָה אֲשֶׁת נַחֲוֹר אַחֵי אַבְרָהָם
וְכִדָּה עַל שְׂכָמָה, וְהַנְעֵר טַבַּת
מֵרָאָה מֵאֵד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא
יִדְעָה, אֹמֵר רַשׁ"י: בְּתוּלָה —
שֶׁהִיא הֵיטָה הֵיחִידָה, אַחַת בְּכָל
הָאָזוֹר, בֵּין מְלִיוֹנֵי בְּנוֹת שְׁהֵיטָה
"בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה".

"וְהָיָה הַנְעֵר אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ
הֵטִי נָא כַדָּף וְאֲשַׁתָּה
וְאָמְרָה שְׁתֵּה וְגַם גַּמְלִיף אֲשַׁקֶּה
אֹתָה הַכַּחַת לְעַבְדֶּךָ לִיֶּצְחָק וּבָה
אֲדַע כִּי עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדָנִי, אֲנִי
טָרַם אֶכְלֶה לְדַבֵּר" — הוּא עוֹד
לֹא גָמַר לְדַבֵּר, וְרַבָּקָה הִיא
הֵיחִידָה שִׁיוֹצֵאתָ, כְּתוּב בְּפָרְקֵי
דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁכָּל הַשְּׂמָשִׁים הָיוּ
חוֹלִים בְּאוֹתוֹ יוֹם, כָּל הָעַבְדִּים
כָּל הַשְּׂמָשִׁים כָּל הַשְּׂפָחוֹת —
כָּלם חָלוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם, אִזּוֹ הִיא
הֵיטָה צְרִיכָה לְלַכֵּת, הִיא הֵיטָה
בַּת מְלָכִים, הוֹלְכַת לְשֵׁאֵב מִים
מֵהַבְּאֵר, בַּת מֶלֶךְ? מַה, אֵינן לָהּ
עַבְדִּים? אֵינן לָהּ שְׂפָחוֹת? אֵלֹא
בְּאוֹתוֹ יוֹם הִיא יֵצֵאָה פַּעַם
רֵאשׁוֹנָה בְּחַיִּים מֵהַבַּיִת, בְּחַיִּים
הִיא לֹא יֵצֵאָה מֵהַבַּיִת, פַּעַם בְּנוֹת
לֹא יֵצְאוּ מֵהַבַּיִת, אֵינן דְּבַר כְּזֶה.
"וַיְהִי הוּא טָרַם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה

"וְהָיָה הַנְעֵר וְהַתָּרֵד
הַעֲנִיָּה וְהַתְּמַלָּא כִּדָּה
וְהַתְּעַל" כְּתוּב כָּל פַּעַם
"כִּדָּה כִּדָּה כִּדָּה כִּדָּה" — תִּשְׁעַ
פַּעַמִּים, "וַיִּרְץ הָעַבֵּד לִקְרֹאתָהּ
וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי נָא מֵעַט מִים
מִכַּדָּךְ" — הוּא אֹמֵר אֲנִי יִבְקֹשׁ
מִמֶּנָּה רַק מִים, טַפָּה מִים, אִם הִיא
תַּתְּחִיל לְהַגִּיד לְגַמְלִים לְחַמּוּרִים
— עֲשֶׂרָה גַמְלִים זֶה לֹא פְּשׁוּט,
כָּל גַּמְלֵי שׁוֹתָה לְשִׁלְשָׁה יָמִים
שְׁלֹשִׁים יוֹם, שְׁלֹשִׁים שָׁעוֹת
צְרִיכִים לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם, אִי
אֶפְשָׁר לְהַשְׁקוֹת עֲשָׂרָה גַמְלִים.

וְעַבְשָׁיו זֶה לְפָנֵי הַשְּׂקִיעָה זֶה
לַעֲת עָרֵב, כִּי הֵם
יוֹצְאוֹת רַק לַעֲת עָרֵב וְאִזּוֹ אֲסוּר
שִׁיְהִיוּ בָּנִים בְּרַחוּבוֹת, כְּשִׁנְשִׁים
הוֹלְכוֹת בְּרַחוּב אֲסוּר שִׁיְהִיָּה
בָּנִים, כִּכָּה הָיָה בְּתִימָן, לְגַבְרִים
הָיָה אֲסוּר לְצֵאת בְּשַׁעָה שֶׁהֵם
הוֹלְכוֹת לְקַנְיּוֹת, יֵשׁ לָהֶם שְׁעָתִים

חַשְׁמַל, לֹא הָיָה כְּלוּם⁶।

או מְדַבְּרִים עַל זֶה שְׁ[אליעזר]
מִבְּקֵשׁ מִמֶּנָּה מְעַט מִיָּם,
וְהִיא אוֹמֶרֶת: גַּם לְגַמְלִיךָ. עַכְשָׁיו
הִיא לֹקַחַת אֶת הַכֹּד, שׁוֹפְכַת
אוֹתוֹ אֶל הַשִּׁקְתָּ. לָמָּה אֶל
הַשִּׁקְתָּ? כִּי צָרִיךְ לְשַׁפֵּךְ אֶת כָּל
הַמַּיִם, אוֹלֵי הוּא עִם קוֹרוֹנָה,
אוֹלֵי, מִי יוֹדֵעַ מַה יֵשׁ לוֹ, סֶרְטֵן.
אָדָם מְגִיעַ, מַה אַתָּה יוֹדֵעַ אֵיזָה
מַחְלוֹת יֵשׁ לוֹ, הוּא נֹגֵעַ בְּמַיִם —
צָרִיכִים לְשַׁפֵּךְ אוֹתָם, לְמַלֵּא
מַחְדָּשׁ אֶת הַכֹּד וְהַכֵּל, זֶה הַמּוֹן
עֲבוֹדוֹת, זֶה עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְעוֹד
עֶשֶׂר דְּקוֹת, כְּבָר שְׁקִיעָה, לְעֵת
עָרֵב, עוֹד דְּקָה הִיא מֵאַחֶרֶת הִיא
תִּקְבַּל מִכּוֹת רִצָּח, "וְתִמְהַר וְתַעַר
כְּדָה אֶל הַשִּׁקְתָּ" הִיא שׁוֹפְכַת אֶת
כָּל הַמַּיִם, כִּי אָסוּר לְשַׁתּוֹת מִיָּם
מִהֶפֶה שֶׁל הַשָּׁנִי.

"וְתִרְיָן" עוֹד אֶל הַבְּאֵר לְשֹׂאֵב
וְתִשָּׂאֵב לְכָל גְּמְלִי"ו"
הִיא רִצָּה מִהֵר לְבַאֵר וּמְלֵאָה לְכָל
הַגְּמְלִיִּם, אִזּוֹ אוֹמֵר הַמְּאֹר

שֶׁהֵם הוֹלְכוֹת לְקַנְיּוֹת, נִגִּיד
מֵאַחַת עֶשְׂרֵה עַד אַחַת, שׁוּם גְּבֵר
אָסוּר שְׂיִהְיֶה בְּרַחוּב כְּשֶׁהֵם
הוֹלְכוֹת לְקַנְיּוֹת, וְאִם אִשָּׁה חוֹלָה
[וְלֹא יִכּוֹלָה לְלַקֵּת] אִזּוֹ הוּא הוֹלֵךְ
בְּשַׁעַת אַחֲרֵת, לֹא כְּשֶׁהַנְּשִׂיִם
הוֹלְכִים, אֵינן דְּבָר כְּזֶה לְצֵאת
כְּשֶׁהַנְּשִׂיִם בְּרַחוּבוֹת, זֶה אָסוּר
בְּתַכְלִית הָאָסוּר, אִזּוֹ עַכְשָׁיו זֶה
לְעֵת עָרֵב, אִזּוֹ אוֹמֵר הַזֹּהָר שְׁשׁוּם
בֵּן לֹא הָיָה בְּרַחוּב, הוּא [—
אליעזר] הָיָה הַיְחִידִי שֶׁהָיָה
בְּרַחוּב.

ואליעזר מְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה תִּתְּנֵי לִי
קֶצֶת מַיִם, וְהִיא
מִתְחִילָה לְהַגִּיד לוֹ "גַּם לְגַמְלִים,
לֹא רַק לְךָ", אִם מְבַקֵּשִׁים מֵאָדָם
כּוֹס אַחַת צָרִיךְ שֶׁהוּא יִבִּיא מִיָּד
שְׁנֵי כּוֹסוֹת, אָדָם מְבַקֵּשׁ "תְּבִיא
לִי כּוֹס" — תְּבִיא לוֹ שְׁתֵּי, אוֹלֵי
הוּא לֹא שָׁתָה כָּל הַיּוֹם, יוֹם כְּזֶה
חֵם — חֲמֵשִׁים מַעְלוֹת חֵם, הָיָה
אֲרַבְעִים וְחֲמֵשׁ מַעְלוֹת בְּרֵאשׁוֹן,
אֲנָשִׁים הַתְּעַלְפוּ מִצְּמָא, לֹא הָיָה

❁ מֵרֵאשִׁית מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

רק על הגן, אֲנָשִׁים... זֶה רַק בְּאֶחָד עֶשְׂרֵה בְּלִילָה
נִהְיָה חֲשַׁמְל, בְּלִיל שַׁבַּת בְּאֶחָד עֶשְׂרֵה בְּלִילָה,
מִי שֶׁהוּא לֹא סָגַר אֶת הַחֲשַׁמְל אִזּוֹ הָיָה לוֹ טֶפֶח
אוֹר.

⁶ כִּי הִפְסִיקוּ לְחַרְדִּים אֶת הַחֲשַׁמְל, בְּדִיּוּק
לְחַרְדִּים, בְּרַמַּת גּוֹ הָיָה חֲשַׁמְל, בְּתֵל אֲבִיב הָיָה
חֲשַׁמְל, 300,000 אִישׁ נִשְׂאָרוּ בְּלִי חֲשַׁמְל,
300,000 אִישׁ נִשְׂאָרוּ בְּלִי חֲשַׁמְל בְּכָלֵל, אִי
אֶפְשָׁר לְאִפּוֹת לְשַׁבַּת, אִי אֶפְשָׁר לְבַשֵּׁל לְשַׁבַּת.

ואיש לא ידעה. וגם היא לא ראתה צורת איש כל ימיה, היא לא ראתה שום צורת איש ושום צורת אשה.

והבד היתה שואבת מים, ורבקה עומדת על

העין, והמים עולים, והמים עולים כל הזמן, והמים עולים, אלו היתה יורדת ועולה היא לא היתה מספיקה להשקות אותם, אלא היא נעמדה על שפת המעין והמים עלו מלבד והכד קפצה מעצמה, הוא ראה את בבואתה בתוך המים, איך הוא ידע איך היא נראית — בתוך המים — כמו אברהם שראה את שרה

האפלה שהכל קפץ מעצמו, הוא אומר שהכד קפצה מעצמה, שום אדם לא יכול להשקות עשרה גמלים, זה עשר שעות בדיוק, [אלא] אז הכל קפץ מעצמו, כאן הוא מביא בחיי שרה.

ואיש לא ידעה — שחוץ מפעם הוזה היא מעולם לא יצאה מהבית, בכלל לא ידעו שיש בת לבתואל, כזו צנועה — כזו מסתירה את עצמה, אף אחד לא ידע שנולדה בת בכלל, לא ספרו, לא עשו קדוש, לא ברכו, לא עשו "מי שברך", לא שרו "אי אי אי", שום שיר לא שרו לכבודה, אף אחד לא ידע שהיא נולדה בכלל,

מהמנהיגים.

— **"והנער** טבת מראה מאד" —

היא היתה יפת תאר ויפת מראה, יש יפת מראה פי יפת מראה זה בדיוק 736, יפת זה 490 מראה 246, 490 ועוד 246 גימטריא משה יהושע, גימטריא מכווערת גם כן, יפת מראה זה גימטריא מכווערת — אותו גימטריא, מכווערת עם ו', פי באמת אין שום הבדל.

כי מרים היתה הכי מכווערת

בעולם, כתוב בגמרא (נדריים) [סוטה] שהכי מכווערת שבעולם זה היתה מרים, לקחו את האשה הכי מכווערת ורק כלב לקח אותה, ברגע שכלב לקח אותה היא נהיתה כמו שמש, צרת וצהר וצחר, אז הגמרא אומרת כאן בסוטה שמרים היתה הכי מכווערת בעולם, היה לה שלש שמות: יריעות — היה לה פרצוף כמו יריעות אהל — "כאהלי קדר", אהלי קדר זה יריעות שחורות, "כאהלי קדר פיריעות שלמה", אז היא היתה כמו אהלי קדר, היא היתה כמו יריעות, כתוב שלש שמות: יריעות, חלאה — היא היתה חלאת המין

בתוך המים, הוא הביא לה גזם זהב עם חצי כפר בקע משקלו כמו דוד המלך לקח את הכתר של המלך, שם לו, זה היה כפר זהב זה חצי טון, זה היה על הראש של דוד, וכל אבן שקלה חצי טון, [ ] שואבת מים, והכד קפצה מעצמה, הכד קפצה מעצמה, כל הכד, אדם לא ראה אותה, שום אדם לא ראה אותה בחיים, ולא ראו [ ] שום תאר יפי ושום השגה, זה נקרא "תאר", שפך [ ] משמשי עבודה זרה, [ ] מסתכל בצורתה, נסים שנעשו לה, כל הנסים, והכד קופצת מעצמה, "ותרד העינה ותמלא כדה ותעל" והכד היתה שואבת מים לבד, [ ] המים למקומם.

ועבשיו הנה לא כובה לעולם,

"והנה רבקה יצאת", איך היא יוצאת? היא בת מלכים, יש לה משרתים יש לה עבדים, והיא לא יצאה מימיה מפתח ביתה, ויצאה לשאב מים, שמלכה היתה נכבדת, מלכה היתה אחות שרה הבת של הרן, יותר מנחור, והיא אחות שרה, כי גם שרה וגם יסכה יותר חשובות מנחור, כי היה עיר נחור, היה

הָאָנוּשִׁי, הִיא הֵיטָה גַם חוֹלָה וְגַם
 חֲלָאָה, הֵכִי מְאוּסָה, וְחוּץ מִזֶּה
 קָרְאוּ לָהּ עֲזוּבָה, לָמָּה קָרְאוּ לָהּ
 עֲזוּבָה? שְׁכֵלְם עֲזְבוּ אוֹתָהּ. לָמָּה
 עֲזוּבָה? שְׁכֵלְם עֲזְבוּ אוֹתָהּ, אַף
 אֶחָד לֹא רָצָה לְהִתְחַתֵּן אִתָּהּ, כֻּלָּם
 בְּרָחוּ מִמֶּנָּה, הִקִּיאוּ מִמֶּנָּה, רָאוּ
 אוֹתָהּ — מִיָּד סוּכְבוּ אֶת הָרֹאשׁ,
 בְּרָחוּ, בָּאוּ לְפִגִּישוֹת — בְּרָחוּ
 בְּאִמְצַע הַפִּגִּישָׁה לָמָּה
 "יִרְיעוֹת"? — כִּי הָיָה לָהּ פָּנִים
 שֶׁל אֶהֱל, פָּנִים שֶׁל אֶהֱל כְּמוֹ
 אֶהֱלִים שֶׁל קֶדֶר כִּירְיעוֹת שְׁלֵמָה,
 אוֹמֵר רִש"י: אֶהֱלִי קֶדֶר —
 שְׁחוּרִים מִשְׁחוּר, שְׁחוּרִים יוֹתֵר
 מֵהֶלְיָלָה.

"וְאֵלֶּה בְּנֵיהֶּ" — אֵל תִּקְרִי
"בְּנֵיהֶּ" אֵלֶּה "בּוֹנֵיהֶּ",
 כְּתוּב "וְאֵלֶּה בְּנֵיהֶּ יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹכְבֵּי
 וְאֶרְדוֹן" יִשְׂרָאֵל זֶה שִׁיִּשְׂרָאֵל אֶת עֲצָמוֹ,
 כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן הוּא יִשְׂרָאֵל אֶת
 עֲצָמוֹ, אָדָם אֲסוּר לוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל
 הַיָּפִי — "שֶׁקֶר הַחַן וְהַבֵּל הַיָּפִי"
 (משלי לא, ל), הַיָּפִי בָּא אַחֲרֵי הַחֲתָנָה,
 אַז אַחֲרֵי הַחֲתָנָה הִיא כְּבֵר נִהְיָה
 כְּמוֹ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצִהָרִים, כְּמוֹ הַסַּבָּא
 שְׁלוֹ - ר' שְׁמוּאֵל שְׁפִירָא, אַז
 כְּשֶׁהוּא הָיָה לִיטָאִי אַז הַהוֹרִים
 לֹא הִסְפִּימוּ לְשִׁדוּף שְׁלָהּ, כִּי הָיָה

לָהּ כְּתָם אָדָם עַל הַפָּנִים, עַל כֻּל
 הַפָּנִים, צַד שְׁלָם מְלֵא אָדָם, אָדָם
 כְּמוֹ סֶלֶק, כְּמוֹ עֲגֻבְנֵיהּ, אַחֲרֵי
 שְׁנֵתִים הוּא כְּבֵר נִהְיָ בְּרִסְלָב,
 [וְאָמַר:] עֲכָשִׁיו לֹא אֶכְפֵּת לִי, אַז
 אֵיךְ שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיָּאֲרֵט — אֶת
 הַיָּאֲרֵטִין, לְמַחֲרַת בְּבִקְרַת הַכְּתָם
 נְעִלְם, כֻּל הַכְּתָם נְעִלְם, כֻּל
 יְרוּשָׁלַיִם דְּבָרוּ עַל זֶה, רָאוּ שְׁזָה
 גַם מִמֶּשׁ, הוּא לֹא הִסְתַּכֵּל, הוּא
 אָמַר: עֲכָשִׁיו אֲנִי לֹא אֶכְפֵּת לִי
 כְּלוּם, אֶפְלוּ אִם הַהוֹרִים
 מִתְנַגְּדִים — אוֹתִי לֹא מְעַנִּין, אֲנִי
 רוֹצֵה אֶת הַשְּׁדוּף הַזֶּה. וְהִיא
 קָרְאָה שְׁבַחֵי הַר"ן, פְּרִידָא קָרְאָה
 שְׁבַחֵי הַר"ן בְּגִיל 13, וְהִיא אָמְרָה
 "אֲנִי רוֹצֵה חֲתָן כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 בְּשְׁבַחֵי הַר"ן" — וְכֵכָה הִיא
 קֹבֵלָה! אֶחָד כְּמוֹ רַבְּנֵי מִמֶּשׁ!
 שְׁמַמְנוּ יֵצְאוּ כֻל מִשְׁפַּחַת שְׁפִירָא,
 כֻּל הַפְּרָאֲנָקִים, כֻּלָּם יֵצְאוּ
 מִהַשְּׁדוּף הַזֶּה. אַז הִיא אָמְרָה:
 אֲנִי רוֹצֵה שְׁדוּף כְּמוֹ שְׁכָתוּב
 בְּשְׁבַחֵי הַר"ן...

הַרְבֵּנִית כְּבֵר בְּגִיל 16 גְּמָרָה
 אֶת כֻּל לְקוּטֵי
 מוֹהַר"ן, הַרְבֵּנִית גְּמָרָה שֵׁם אֶת
 כֻּל הַסְּפָרִים, כֻּל מִינֵי סְפָרִים הָיָה
 שֵׁם מְשִׁיבַת הַנֶּפֶשׁ שְׁבַחֵי הַר"ן

בוֹרְאִים אֶת הַיּוֹם, וְאֵיךְ בּוֹרְאִים
אֶת הַיּוֹם הַחֹדֶשׁ, וְצָרִיךְ לְבַרֵּא אֶת
הַיּוֹם עִם כָּל הַחֻקִּים.

הַצְדִּיק הוּא בּוֹרֵא אֶת הַיּוֹם עִם
כָּל הַחֻקִּים שֶׁבְּעוֹלָם,
וְהוּא יָכוֹל בְּשַׁעַר אַחַת לְלַמֵּד מֵה
שְׂאֵנִים לּוֹמְדִים בְּאַלְפִים שָׁנָה,
וְלִכֵּן מֹשֶׁה "עֲנֵנוּ מְאֹד מִכָּל
הָאָדָם" (בַּמִּדְבָּר יב, ג), מֹשֶׁה אוֹמֵר:
כָּל מֵה שֶׁלְּמַדְתִּי בְּשָׁמַיִם שָׁנָה
אֲנִי יָכוֹל לְלַמֵּד אֶת זֶה בְּשַׁעַר
אַחַת. כָּל מֵה שֶׁאָדָם לָמַד
בְּשָׁבָעִים שָׁנָה לּוֹמְדִים בְּשַׁעַר
אַחַת, הַיּוֹם אֶת כָּל מֵה שֶׁלְּמַדוּ
בְּמִשְׁךְ שֵׁשׁ אֲלֶפֶי שָׁנָה כְּמַעַט
לוֹמְדִים אֶת זֶה בְּחֻמֵשׁ דְּקוֹת, כָּל
הַהֲמַצָּאוֹת שֶׁל נְיוֹטוֹן וְאָרִיסְטוֹ,
אֶת הַכָּל בְּחֻמֵשׁ דְּקוֹת לּוֹמְדִים אֶת
זֶה, בְּחֻמֵשׁ דְּקוֹת לְמַדְנוּ אֶת הַכָּל
[7].

אֶת כָּל זֶה הֵיא כְּבָר גְּמָרָה תוֹרָה
שָׁנָה, כְּשֶׁהִתְחַתְּנִתִּי אִתָּה אִז הֵיא
אָמְרָה: אִתָּה קוֹרֵא לְקוֹטֵי
מוֹהָרִין קָצֵת? אִז אֲמַרְתִּי, בֵּן כֵּן
בְּטַח בְּטַח, כְּשֶׁחֲזַרְנוּ מִחִיפָה
בְּרַפְכָּת לְפָנַי שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח זֶה
הֵיָה בְּחַל הַמוֹעֵד, אִז הֵיא הִגִּיעָה
לְבַחֵן אוֹתִי, אֲנִי יוֹדֵעַ, אֲנִי לֹא
יוֹדֵעַ עַל מֵה הֵיא מְדַבֵּרַת בְּכָלֵל.
אִז גְּמַרְנוּ, אִז הוֹלְכִים מִמָּחַר
לְרַבְנוֹת, תִּתְחִיל לְלַמֵּד, אִין
בְּרָרָה.

אִז בְּשִׁבְעֵי שֶׁל פֶּסַח פִּתְחִיתִי אֶת
הַסְּפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת, פִּתְאֵם
נִפְתַּח לִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי [בְּמַעֲשֵׂה
מִשְׁבְּעָה בְּעֵטְלִירִיס], זֶה אֲנִי זוֹכֵר אֶת
זֶה עַד הַיּוֹם זֶה הֵיָה לִי כְּמוֹ שׁוֹק
חֲשָׁמְלִי, פִּתְאֵם אָדָם בְּשַׁעַר אַחַת
יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַחֻקִּים וְהוּא בּוֹרֵא
אֶת הַיּוֹם, וְעַל יְדֵי הַצְדָּקָה

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

לְהַסְתַּדֵּר עִם הַיָּלֵד... בְּסוּף מִצְאוֹ אִיזָה פֶּטַנט
לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ לְצִירִיָּה, אָמְרוּ שֶׁהוּא חוֹלָה, שֶׁם
יֵשׁ אֵינֶר יוֹתֵר טוֹב, וְכֵכָה סִלְקוּ אוֹתוֹ, וְכֵכָה
הִמְנִיחַ הַיָּלִיד לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ לְבֵית סִפֵּר
בְּצִירִיָּה.

טוֹב הוּא הִגִּיעַ בְּגִיל 16 אִז רָאוּ שֶׁהוּא בְּחַיִּים הוּא
לֹא יֵשֵׁב בְּכֶתֶה, רַק הוּא זוֹרֵק קְלָפוֹת עַל מוֹרִים,
אָבֵל הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַחֲמֵר אָבֵל הוּא לֹא יֵשֵׁב
בְּחַיִּים כְּמוֹ נוֹרְמָלִי, אִתָּה לֹא יָכוֹל לְהַכְנִס לְכֶתֶה,
תִּלְוֵהוּ, תִּלְמַד לְשִׁבְתָּ מִקֶּדֶם, בְּחַיִּים הוּא לֹא יֵשֵׁב
נוֹרְמָלִי, הוּא רַק זֶרֶק קְלָפוֹת עַל הַמוֹרִים, הוּא

⁷ אֵינְשִׁטֵּין הֵיָה בְּחֻפְשׁ הַגְּדוֹל גּוֹמֵר אֶת כָּל
הַחֲמֵר וּבְזִמְנוֹ הַלְּמוּדִים הֵיָה זוֹרֵק קְלָפוֹת עַל
הַמוֹרִים, כְּבָר לֹא הֵיָה לוֹ מֵה לְעֵשׂוֹת, בְּחֻפְשׁ
הוּא כְּבָר הֵיָה גּוֹמֵר אֶת כָּל הַסְּפָרִים. פֶּעַם הוּא
זֶרֶק כְּפֹסָא עַל מוֹרָה, הַמוֹרָה לֹא חוֹרָה לְעוֹלָם
לְכֶתֶה, הוּא זֶרֶק לֵה כְּפֹסָא בְּרֵאשׁ, לֹא הֵיָה לוֹ מֵה
לְעֵשׂוֹת, מִשְׁעֻמוֹם, עַד שֶׁחֲפָשׂוּ דְרָכִים לְהַעֲבִיר
אוֹתוֹ, כִּי [-] אֵי אֲפֻשֶׁר לְהוֹצִיא יָלֵד מִהַכֶּתֶה, אֶת
הַמוֹרָה אֲפֻשֶׁר לְהוֹצִיא, אָבֵל הַיָּלֵד - יָכוֹל
לְהַרְבִּיץ לְמוֹרָה לְזֶרֶק עֲלָיו קְלָפוֹת וְכִסְאוֹת,
עֲגֻבְנוֹת וְקוֹבוֹת, שְׂסִימֵדֵר... תְּפָקִיד הַמוֹרָה:

אז בחמש דקות אדם יודע את הכל, מה נשאר ללמד בפתה, אנחנו יושבנו עם גמרא כל היום, המורה הסביר פעם אחת מה שהוא הסביר, אחרי זה הוא חוזר על זה עשר פעמים מאה פעמים, אז יושבנו עם הגמרא תחת השלחן עד שהוא תפס אותי הוא אמר "כשתלך לישיבה אז תלמד אבל עכשיו אתה בבית ספר", אז הלכתי לבית כנסת למדתי שם שבוע בכלל לא באתי, אמרתי אתה אומר לי להשאר בלי גמרא? אני אלך ואשב בבית כנסת, אז הוא אמר: לא, אתה חייב לבא, אתה חייב ככה, אז כבר נשארנו כבר עד סוף השנה, עד י"ז בתמוז, בי"ז בתמוז עברנו לכפר חסידים.

"ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים" [נפסוק זה מדבר מכלב שנשא את מרים] מה זה "שתי נשים"? "חלאה ונערה" (דברי תמים א' ד, ה), חלאה — זה שהיא היתה חלאה, היא היתה מנערת. ונערה — שהיא נהיתה נערה, פי היא היתה מנערת

בתכלית הכעור, אשחור זה כלב, למה אשחור? פי הוא לא מכה [במרגלים].

כי האר"י אומר שהיתה תכנית לחסל את יהושע, היתה תכנית יש לי את כל הפרטים, זה כבר עבר לפרקליטות, הם מאשימים אותי שידעתי מהתכנית ולא הודעתי להם את זה, הולכים להרג את יהושע למה אתה לא מודיע, להודיע למשטרה?! עד כדי כך?! לא לא!! אז שבועים חפשו אותי עשו עלי תכניות, כלם מחפשים על כל מלה, אז בעזרת ה' אז אני אספק להם חמר, אני אדאג שיהיה להם מספיק חמר, אז עכשיו מאשימים אותי שאני הייתי בתכנית לחסל את יהושע, בסוף לא חסלו אותה אבל הייתי בתכנית, "נסיון לרצח" נסיון לככה... אז זה גם כמה מאסר עולם, אז מצאו את ההקלטה שלי, מצאו את ההקלטה, מצאו טביעת אצבעות, שאנחנו יושבים שם כלנו ואנחנו מתכננים איך לחסל את יהושע

מראי מקומות והערות

רק זרק קלפות על המורים, והוא כבר ידע את הכל...

בן נון, כִּל זֶה אוֹמֵר הָאָר"י בְּשַׁעַר הַפְּסוּקִים⁸, שֶׁהִיָּה תְּכַנִּית אֵיךְ לְחַסֵּל אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן, וְלִכְנֹן כְּתוּב בְּעֵצָה רָעָה — וַיִּלְכוּ וַיָּבֹאוּ — כְּמוֹ שֶׁיָּבֹאוּ כָּךְ וַיִּלְכוּ, הֵלְכוּ בְּעֵצָה רָעָה, אֲזַי דְּבָר רֵאשׁוֹן זֶה לְחַסֵּל אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן.

אז הִיָּתָה תְּכַנִּית לְחַסֵּל אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן כִּי הוּא לֹא מְבִיא אֲבֹטִיחִים וְלֹא מְבִיא שׁוּמִים, כִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן אָמְרוּ שֶׁהוּא מִתְנַגֵּד לְתַכְנִית, כִּי הֵם אָמְרוּ: אֲנַחְנוּ לֹא נִכְנָסִים לְאֶרֶץ בְּשׁוּם אֶפֶן, אִם יֵצֵאָה נְבוּאָה "מֹשֶׁה מֵת" — אֲזַי גְּמַרְנוּ, נִשְׁאָרִים בַּמִּדְבָּר, אֲזַי מֹשֶׁה יִחְיֶה לְתַמִּיד, נִשְׁאָר בַּמִּדְבָּר — מֹשֶׁה יִחְיֶה חַי וְקַיִם. כִּי בְּרַגְעַ שְׁנִכְנָסִים לְאֶרֶץ מֹשֶׁה צָרִיךְ לְמוֹת, לֹא מִסְפִּימִים לָזֶה. אֲזַי מִי הִתְנַגֵּד? יְהוֹשֻׁעַ, הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת הַמֶּלֶךְ, כִּי אָמְרוּ "מֹשֶׁה מֵת וַיְהוֹשֻׁעַ מְכַנְּסִים", יְהוֹשֻׁעַ יִחְיֶה הַמֶּלֶךְ אֲזַי

בי הַמְרַגְלִים אָמְרוּ: אִם יֵשׁ כִּזְזָה נְבוּאָה מֹשֶׁה מֵת וַיְהוֹשֻׁעַ מְכַנְּסִים — לֹא נִכְנָסִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שֶׁמֹּשֶׁה לֹא יָמוּת, אֲפֹלוּ שֶׁחֲלָקוּ עַל מֹשֶׁה תְּבִיא מִן תְּבִיא שְׁלוֹ, תְּבִיא שׁוּמִים תְּבִיא בְּצִלִּים, אִתָּה לֹא מְבִיא שׁוּמִים, תְּבִיא אֲבֹטִיחִים. הִיָּתִי מְאָרְגָן לָהֶם אֲבֹטִיחִי, יֵשׁ פֶּה מְלֹא אֲבֹטִיחִים נִכּוֹן? זֶה מְסַפֵּיק לְכֻלָּם, לְכֻלָּם הַשֵּׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף, כֹּל אֶחָד יִקְבֹּל אֲבֹטִיחִי, (הִנֵּה יוֹסֵף כָּאן [הוּא] מְבִיא אֶת זֶה, הוּא נִהְגֵּי יֵשׁ לוֹ טַנְדֵּר הוּא שֵׁם אֲבֹטִיחִים, יָבִיא לָהֶם אֲבֹטִיחִים, אֲבֹטִיחִים גְּדוּלִים), חֲצִיר — חֲצִיר זֶה גַּם סוּג בְּצֵל, כְּרִישִׁין זֶה

❁ מְרֵאֵי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

או זיל לאידך גיסא, שמה יאמר האומר בפועל גמור ובמעל שלח משה את יהושע עם המרגלים, כי גלוי לפניו בנבואה היה, כי עתידים כלם למות, ולכן מקנאתו בו ממה שנתנבאו אלדד ומידד, משה מת ויהושע מכניס, לכן שלחו כדי שימות עם המרגלים במגפה, ויד לא תהיה בו, לכן הקדים להתפלל עליו, מה שלא עשה כן עם זולתו, ואמר יה יושיעך מעצת מרגלים, ותלך לשלום ותחזור לשלום:

⁸ שער הפסוקים במדבר, שלח לך אמר שמואל, הואיל נפק מפומיה דרב זזה"ה, נוכל לומר שאפשר לדון את המרגלים לפי זכות, למה שהוציאו דבה על הארץ, כדי שלא יכנסו ישראל לתוכה. להיות ששמעו נבואת אלדד ומידד, משה מת יהושע מכניס, לכן טוב להרוג את יהושע, וגם לגרום שלא יכנסו ישראל לארץ, וישאר משה חי וקיים, לכן אמר משה, יה יושיעך מעצת מרגלים.

הוא מתנגד לתכנית הזאת, מתנגד לתכנית או נחסל אותו, במשך ארבעים יום נסו לחסל את יהושע, נכנסו לראות ולחסלו בשנתון ראו שהוא לא ישן בכלל הוא רק ער, בחיים הוא לא ישן, אי אפשר לחסל אותו, כמו דוד המלך אי אפשר היה לחסל הוא רק ישן כשנת הסוס, מנמנם שתי שניות שתי דקות עד שמתכננים את הרצח הוא כבר מתעורר, אז צריכים לשכר מישוהו, איפה נשכר במדבר מישוהו, כל הפנענים ברחו מהם, רואים נמלים, "ונהי בעינינו פחגבים" (במדבר יג, לג) — חגבים, חגבים זה נמלים, אמרו אנחנו נראים נמלים נמלים בצורת אנשים, כי המדרש אומר שהתחבאו בקלפה של רמון, בתוך קלפה, זה רמונים ענקיים היו, כל אחד לקח רמון על הכתף, אז אחד לקח את הקלפה התחבאו עשרה מרגלים בתוך הקלפה, כל העשרה ביחד, כלב היה בחברון, אז היו כל העשרה ביחד.

אז התכנית היתה לחסל, תכנית חסול, יש על זה כתב אשום כמו שאמרתי לכם, מקנה שנעבר

את זה, את הכתב אשום הזה נעבר, ועכשיו [המרגלים אמרו:] צריכים רק לחסל את יהושע, לחסל את יהושע, לא צריכים להכנס לארץ, אבל משה לא יתן לזה... אז לכן "אשחור" — השחרו פניו מפני הצומות, כי אם כלב היה אומר מלה אחת, "ויהס כלב את העם" (במדבר יג, ל), הוא היה צריך לצעק משה משה משה, מה שמשה עשה לנו... כן, קרע את הים, עלה לשמים.

"ויצו פרעה לכל עמו" (שמות א, כב) אמר רבי יוסי ב"ר חנינא: אף על עמו גזר. ואמר רבי יוסי ב"ר חנינא: שלש גזרות גזר; בתחלה "אם בן הוא והמתן אתו" (שמות א, טז), ולבסוף "כל הבן הילוד היארה תשליכהו" (שמות א, כב), ולבסוף אף על עמו גזר. "וילך איש מבית לוי" (שמות ב, א), להיכן הלך? אמר רב יהודה בר זבדיא: [שהלך בעצת בתו]. אז היא היתה ילדה בת חמש וחצי ואבא שלה היה בגיל 130, בגיל של יוכבד, אולי יותר קטן בחדש אולי בשנה, כי הוא לא נמנה בשבעים רק יוכבד, אז הוא היה טפה צעיר, אבל בגיל 130 כבר אפשר להתגרש.

אם אדם רוצה להתגרש שיחכה

אז קראו לה (- למרים אשת כלב) צרת וצהר — שהיא היתה כמו צהר בצהרים, כמו שמש בצהרים, אז מרים נהיתה כמו צהר בצהרים.

וזה שאנחנו רואים כאן שהיו"ד של שרה התלוננה, היא עשתה מחאה, כתוב כאן במ"ז בסנהדרין, היו"ד של שרי התלוננה בשביל מה הוציאו אותי, למה הוציאו אותי, למה הוציאו אותי משרי, אני לא מסכימה, תחזירו אותי. אז ה' חפה 402 שנה, למה הוא חפה 402 שנה? [מה החשבון?] שנה לפני שנולד יצחק, שנה אחרי יציאת מצרים היה המרגלים, ובינתיים עוד 400, איך נהיה 400 אני לא יודע, חשבתי שנהיה ארבע [-] נהיה 400, אני לא יודע מאיפה נהיה 400, אני עד היום יש לי קשיא על זה, אבל על כל פנים 400 ועוד 1 ועוד 1 זה 402, 402 יש [בתוכם את] אברהם יש את יצחק.

אז הזהר אומר [מדוע היו"ד של שרה לא ניתן לאף אחד מלבד יהושע]: נקרא לו אברמי, אתה רוצה לשנות שם — תקרא לו 'אברמי'.

לגיל 130, כמו עמרם — הוא היה בגיל 130 יוכבד בת 130, אז החליטו כבר להתגרש, בסוף כבר נמאס. באמריקה מתגרשים בגיל ארבעים, 70% מתגרשים בגיל 40, אז אמרו אולי הם לא מספיק ביחד וככה אז רצו להיות יותר ביחד אז עוד יותר נמאסו אחד על השני, עשו נסוי מדעי, כמה שיותר ביחד יותר נמאסים אחד על השני, יותר נגעלים אחד מהשני, אז אחד אמר בא נתן להם כל מיני עצות וככה אז עם העצות האלה גרמו שמיד נהיה גרושין על המקום. אז הם לא יודעים [שכדי שזוג יאריך ימים יחד בשלום] שצריך ללמד תורה, להתפלל, ללמד תורה, אם הבעל לא לומד תורה אז אין מה לחיות אתו, אין מה לעשות אתו, הוא צריך ללמד תורה, להיות כולל, בתשע בבקר מתחיל הכולל, בתשע בלילה הוא מגיע הביתה, אין לו מה לעשות בבית בשום אופן לא, אם הוא בבית אז ישר נהיה גרושין, כי האשה זה משהו אחר והאיש זה משהו אחר, אז נפגשים בלילה ל-12 שעות ו-12 שעות נמצאים בישיבה כולל.

וְשָׂרָה, שְׂכָל הָעַנְיָן זֶה רַק לְשִׁיר.

כְּמוֹ שָׂרָח בַּת אֲשֵׁר שֶׁהִיא תַּנְגֵּן לְעֵתִיד עִם הַכְּנֹר, הִיא נִכְנָסָה עִם הַגּוֹף לְגַן עֵדֶן, בְּלִי הַכְּנֹר הִיא לֹא הִיְתָה נִכְנָסֶת עִם הַגּוֹף לְגַן עֵדֶן, כִּי מִי שֶׁהָיָה מִבְּשׂוֹר לְיַעֲקֹב שְׂיוֹסֵף חַי הָיָה מֵת עַל הַמָּקוֹם. לָמָּה יוֹסֵף לֹא כָּתַב מִכְּתָב לְאַבְרָם שְׁלוֹ "אַבְרָם אֲנִי חַי"? [כִּי אִם הָיָה נֹדֵעַ לְיַעֲקֹב שְׂיוֹסֵף חַי וְנִמְכַר עַל יְדֵי הָאֲחִים] — כָּל הָאֲחִים הָיוּ מֵתִים בְּאוֹתוֹ רִגְעַ. [יַעֲקֹב הָיָה מִתְּפִלָּא:] מָה, אַתָּה חַי? חֲשַׁבְתִּי "חַיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ". מִכְּרוּ אוֹתָךְ? מִי מִכַּר? הָאֲחִים? בְּאוֹתוֹ רִגְעַ לֹא הָיָה נִשְׁאַר זִכָּר מִכָּל הָאֲחִים, וְלֹא הָיָה נִשְׁאַר זִכָּר. אִזּוֹ מִי שִׁיבָא וְיִסְפָּר לְיַעֲקֹב שְׂיוֹסֵף חַי לֹא יִשְׁאַר מִמֶּנּוּ זִכָּר, מָה אַתָּה מְרַמֶּה אוֹתִי 22 שָׁנָה? יוֹשֵׁב עַל הָאָרֶץ וּבּוֹכָה וְלוֹבֵשׁ שֵׁק וְאִפְרָ וְאַתָּה לֹא מְסַפֵּר לִי אֵת הַסְּפֹר? אַתָּה נּוֹתֵן לִי לְהִתְאַבֵּל עַל יוֹסֵף וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהוּא חַי?

אִז בְּרִגְעַ שֶׁשָּׂרָח סִפְּרָה שְׂיוֹסֵף חַי הִיא הִיְתָה בְּסִכְנַת מִיתָה, וְאִזּוֹ עָשׂוּ חֶרֶם [עַל אֲשֶׁר], זֶה הֵלֵךְ עִם חֶרְמוֹת זֶה לֹא סִתָּם, חֶרֶם עָלֶיהָ עַל אֲבָא שְׁלָה, מָה אֲבָא שְׁלָה

— תַּתֵּן לוֹ אֵת הַיּוֹד שֶׁל שָׂרִי, אוֹ 'יַצְחָקִי' אוֹ 'יַעֲקֹבִי', אוֹ תַּגִּיד 'מוֹיֵשִׁי', מוֹיֵשִׁי תַּגִּיד — זֶה אֶפְלוֹ שְׁנֵי יוֹדִים, נָתַן לוֹ שְׁנֵי יוֹדִים אֶפְלוֹ, אִזּוֹ אַתָּה לֹא אוֹמֵר "מֹשֶׁה" אַתָּה אוֹמֵר מוֹיֵשִׁי, נִקְרָא לוֹ מוֹיֵשִׁי, לָמָּה קוֹרְאִים לוֹ "מֹשֶׁה"? אַתָּה אוֹמֵר "הַעֲמַרְמִי, הַיַּצְהָרִי, הַעֲזִיאֵלִי, הַחֲבֵרוֹנִי" — אַתָּה כָּל הַזְּמַן מוֹסִיף יוֹדִים, אֲבָל זֶה לֹא הַיּוֹד שֶׁל שָׂרָה, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְהוֹסִיף אֵת הַיּוֹד שֶׁל שָׂרָה, אִזּוֹ מִי יִזְכֶּה בַּיּוֹד שֶׁל שָׂרָה?

כִּד חֲזִי מֹשֶׁה עֲנוֹתְנוּתִיהָ דִּיהוֹשֻׁעַ — כִּי רַבִּי נָתַן מִסְבִּיר בְּהִלְכוֹת בְּרַפְתַּת הַמְּזוֹן שְׂכָל כִּבּוּשׁ הָאָרֶץ זֶה עַל יְדֵי הַיּוֹד שֶׁל שָׂרָה, הַיּוֹד שֶׁל שָׂרָה זֶה עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁהִיא הִיְתָה כָּל הַזְּמַן מְנַגֶּנֶת וְרוֹקֶדֶת

מִסְפָּר לָהּ כְּאֵלֶּה סְפוּרִים, אִזּוֹ זֶה
 אָסוּר לְגִלוֹת, אִם אֶתְּה תִּמְכַּר אֶת
 אַח שְׁלֹךְ, [-] יִבֵּא אֵלֶיךָ עִם סְכִין,
 אִזּוֹ תִּגִּיד, בְּסִדֵּר, בֵּא נִמְכַּר אוֹתוֹ,
 אֲבָל אֵל תִּסְפֹּר לְאַף אֶחָד, שְׁלֵא
 יִדְעוּ שְׂאֵתָה מְכַרְתָּ אוֹתוֹ.

אז פֶּה יוֹסֵף מִסְפֵּר חִלּוּמוֹת; אָנִי
 מֶלֶךְ אָנִי כְּכֹה, "וְהִנֵּה הִשְׁמַשׁ
 וְהִירָח וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים
 מִשְׁתַּחֲוִים לִי" (בְּרֵאשִׁית לז, ט), "וְהִנֵּה
 אֲנַחְנוּ מְאֻלָּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ
 הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמְתִּי וְגַם
 נִצְבָּה וְהִנֵּה תִּסְבִּינָה אֲלֻמְתִּיכֶם
 וְתִשְׁתַּחֲוֶינָן לְאֲלֻמְתִּי" (בְּרֵאשִׁית לז, ז),
 אָמְרוּ: "הֶמֶלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם
 מִשׁוּל תִּמְשַׁל בָּנוּ" (בְּרֵאשִׁית לז, ח),

אָחָד, אָנִי לּוֹקַח שְׁלֵשׁ. אִזּוֹ רְחוּב
 שְׁלֵם שֶׁל מְלִיּוּנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹ
 בְּמוֹסְקָבָה יֵשׁ רְחוּבוֹת שְׁהוֹלְכִים
 אֶת כָּל מוֹסְקָבָה, כָּל רְחוּב זֶה
 מְלִיּוֹן אִישׁ, אָנִי לּוֹקַח רְחוּב
 שְׁלֵם, אֶתְּה רְחוּב שְׁלֵם,
 מִתְחַלְקִים חֲלוּקָה שְׁוֹה, חֲלוּקָה
 צוֹדֵקָת, כִּי זֶה מוֹסְקָבָה זֶה שְׁוִיּוֹן
 זֶה קוֹמוֹנָה, אִזּוֹ כָּל אֶחָד לּוֹקַח
 רְחוּב שְׁלֵם וְשְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל,
 נִהְיָה שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, אִזּוֹ עֲכָשִׁיו אִזּוֹ
 יְהוּדָה אוֹמֵר לְכָל אֶחָד: תִּקַּח
 רְחוּב שְׁלֵם וְאָנִי אֶקַּח שְׁלֵשָׁה
 רְחוּבוֹת, כִּי זֶה 12.

אז הַגְּמָרָא אוֹמְרָת שְׁכָל אֶחָד
 יְכוּל לְכַבֵּשׁ מְדִינָה שְׁלֵמָה,
 יוֹסֵף יִדְעֵ שְׁכָל אֶחָד יְכוּל לְכַבֵּשׁ
 מְדִינָה שְׁלֵמָה, אִזּוֹ הוּא נִתֵּן
 בְּעִיטָה לְעֵמוּד, הוּא יֵשֵׁב עַל
 עֵמוּד שֵׁשׁ, כָּל הָעֵמוּד הַתְּרַסֵּק
 — נִהְיָה פְּרוּרִים, אִזּוֹ יְהוּדָה נִתֵּן
 שְׂאָגָה אִזּוֹ פְּרָעָה נִפְל מִהַכֶּסֶּא
 וְלְכָל הַגְּבוּרִים הָרֵאשׁ הַסְּתוּבָב
 אַחֻרָה 180 [מְעֻלוֹת], קָבְלוּ שְׁתוּק
 בְּרֵאשׁ מְרַב הַצְּעָקוֹת, מְרַב
 הַשְּׂאָגָה. בְּסוּף הוּא רָאָה שְׁזָה לֹא
 הוֹלֵךְ לוֹ, אִזּוֹ הוּא שוֹלֵף אֶת
 הַחֶרֶב, אִזּוֹ יוֹסֵף אָמַר: אִם אֶתְּה

יִדְעוּ שְׂאֵתָה מְכַרְתָּ אוֹתוֹ.
 אָנִי יוֹסֵף מִסְפֵּר חִלּוּמוֹת; אָנִי
 מֶלֶךְ אָנִי כְּכֹה, "וְהִנֵּה הִשְׁמַשׁ
 וְהִירָח וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים
 מִשְׁתַּחֲוִים לִי" (בְּרֵאשִׁית לז, ט), "וְהִנֵּה
 אֲנַחְנוּ מְאֻלָּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ
 הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמְתִּי וְגַם
 נִצְבָּה וְהִנֵּה תִּסְבִּינָה אֲלֻמְתִּיכֶם
 וְתִשְׁתַּחֲוֶינָן לְאֲלֻמְתִּי" (בְּרֵאשִׁית לז, ז),
 אָמְרוּ: "הֶמֶלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם
 מִשׁוּל תִּמְשַׁל בָּנוּ" (בְּרֵאשִׁית לז, ח),
 כְּאֵלֶּה חִלּוּמוֹת לֹא מִסְפָּרִים, אָדָם
 חוֹלֵם חִלוֹם שֶׁהוּא יְהִיָה הַמֶּלֶךְ
 הוּא לֹא מִסְפֵּר אֶת זֶה לְאַף אֶחָד,
 יִבֵּא הַזְּמַן — יִבֵּא הַזְּמַן! מַה אֶתְּה
 מִסְפֵּר אוֹתָם?

אָלֵא, יוֹסֵף רָצָה לְהַפְּךָ, לְהַגִּיד
 לָהֶם בֵּא נִכְבֵּשׁ אֶת אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶחָד יְכוּל לְכַבֵּשׁ
 מְדִינָה שְׁלֵמָה, הַגִּיעוּ לְמִצְרַיִם לֹא
 נוֹתְנִים אֶת בְּנֵימִין, אִזּוֹ שוֹלְחִים
 אֶת נַפְתָּלִי, רוּץ תִּרְאָה כְּמָה
 רְחוּבוֹת יֵשׁ, כָּל רְחוּב זֶה כְּמָה
 קִילוֹמֶטֶר, וְהוּא אוֹמֵר סְפַרְתִּי 12.

שולף את החרב אז אני כורף אותה על צנארה, אל תתחיל אתי אני ישר כורף את החרב. אז הוא ראה שזה ככה אז הוא התעצבן, אז היה ליהודה שתי שערות שקורעות את השריון, אם הם נעמדות – השריון שלו מתפוצץ.

רָאָה את זה יוסף אז הוא ראה שזה הסוף, הסוף של מצרים, אז "ויתאפק" (בראשית מג, לא), ואז הוא נתן צעקה "אני יוסף", ואז נבהלו [האחים] פְּרָחָה נשמתם. הוא צעק "אני יוסף"

פְּרָחָה נשמתם, כי הם חשבו שפכר לא נשאר ממנו זכר, "חיה רעה אכלתהו", כל אחד צריך לצעק "אני יוסף", לכן שנה הבאה זה יהיה "אני יוסף", שנה הבאה הפרשה שזה היארציט של י' טבת [– יארציט מוהרנ"ת] זה יהיה ביום ששי והפרשה תהיה פרשת ויגש, זה יוצא פעם בעשרים שנה / פעם בשבע עשרה שנה, אז יהיה פרשה שכלם יצעקו "אני יוסף", כלם צועקים "אני יוסף".

והתקדשתם

כל התאוה – זה עונשו!

שעובדים את ה' כמו שר' נתן אומר שיצא מזה משיח בן דוד.

ר' נתן שואל: בשביל מה אדם מתחתן? בשביל התאוה הוא מתחתן? יותר טוב שלא יעשו חתונה יותר טוב שלא יתחתן שישב לו באיזה פינה ישב בדד וידום, אז הוא מביא באורח חיים שאנשים לא יודעים בשביל מה הם מתחתנים

אסור שיצא טיפה אחת, כל שפיכה זה 400 מיליון תאי זרע, אם יוצא לאדם זרע נשפך לו זרע זה 400 מיליון תאי זרע, זה 400 מיליון שדים אם זה לא על ידי מקוה בכשרות ולשם יחוד והולכים קודם לכותל ומתפללים לה' שרק יצא מזה נשמות קדושות ויצא מזה נשמות של בני תורה נשמות

בכלל, ר' נתן צועק על זה מרה איך אתם מתחננים בכלל, פתאום. אז ר' נתן אומר בשביל מה מתחננים בשביל מה, אם בשביל התאוה אז... אדם אומר יש לי כבר אשה, אז מה? אז מה אתה חושב שהתאוה מותרת? אז יולד ילד בעל מום! אם אדם מכוון בשביל תאוה אז נולדים ילדים או עם לשון מחוברת, או עם מום בלב, או חצי עיוורים, אנשים לא מבינים למה נולדים ילדים עם

מחלוקת קרח על משה

דם לתוך האוזן⁹, אפילו לאהרן הכהן! חומש ויקרא (ח, כג) שופכים לו דם לתוך האוזן מסכן, מה הוא עשה? צריכים לנקות את האוזן מכל הדם, זה אורות האוזן, אדם בא לעולם בשביל אורות

קרח רצה לדלג על כמה שלבים, כי משה זה הביטול כל העניין של משה זה הביטול, וקרח רצה להמשיך כזה אור גדול מאורות אין סוף מעולם העקודים עולם האוזן, אפילו אהרן היו צריכים לשפוך לו

מראי מקומות והערות

⁹ ועל תנוף און בניו הימנית ועל בְּהוֹן יְדָם הימנית ועל בְּהוֹן רַגְלָם הימנית וְנִרְקַת אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: {כא} וְלִקְחֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וְהִיֵּית עַל אֹהֶרֶן וְעַל בְּגָדָיו וְעַל בְּנֵי וְעַל בְּגָדֵי בְנֵי אֹתוֹ וְקִדַּשׁ הוּא וּבְגָדָיו וּבְנֵי וּבְגָדֵי בְנֵי אֹתוֹ:

⁹ שמות

{א} וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְבָהוֹן לִי...: {ט} וְלִקְחֹת אֶת הָאֵיל הַשֵּׁנִי וְסַמֵּד אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הָאֵיל: {כ} וְשָׁחַטְתָּ אֶת הָאֵיל וְלִקְחֹת מִדְּמוֹ וְנָתַתָּה עַל תְּנוּפֵה אֹן אֹהֶרֶן

האוזן. אז אפילו אהרן הכהן, שופכים לו דם לתוך האוזן שבע פעמים דם כאן לתנוך, אפילו אהרן הכהן! מה הוא עשה? בוהן ידו הימנית, בוהן רגלו הימנית, ואחרי זה דם סביב, ושופכים לו שמן כמו מצורעים.

כי פתאום קרח בא בלי הפאות, תאר לך שאתה בא בלי הפאות הביתה, מה אשתך תעשה? היא תשתולל, היא התחילה להשתולל - אשתו של קרח, היא אמרה אני אכנס במשה עד הסוף, אני לא אוותר לו, הוא גזר את הפאות של בעלי, גזר את הזקן של בעלי, אני עכשיו נכנסת בו הופכת פה את כל המחנה הופכת, כמו אשתו של קרח עוד לא היה, כזה אשה קנאית, מה היא קנאה? על הזקן ועל הפאות, היא רצתה את הפאות.

אבל היה להם (- ללויים) דין מצורעים כי הם לא מנעו את העגל, [אמנם] הרגו 3,000 איש, [אבל]

מראי מקומות והערות

10 מה צועק ליברמן כל היום? שוויון שוויון שוויון נשיאה בנטל בסוף עוד מעט לחם יעלה מאה שקל כבר לחם שהוא יוכל לתת מיליארד זאתי זועבי הזאת ימח שמה היא רוצה עוד מיליארד עכשיו, אז תקבלי עוד מיליארד תקבלי עוד שני מיליארד עשר מיליארד, מאיפה הוא יקח את זה?

יקח את זה מהחרדים, מי אוכל לחם רק חרדים אוכלים לחם מי אוכל פיצה רק חרדים אני אוכל כל יום עשר פיצות עשר מגשים כל יום פעם הבאה תביאו 20 פיצות שיהיה פה לכולם, במלווה מלכה מחלקים פיצות והכל, דבר ראשון זה פיצות, אתה אוכל פיצה? תבוא תקבל.

שנחשון לא, אי אפשר להגיד שנחשון הצטרף הוא אומר בפירוש אבל זה לא מובן כי כתוב כולם, (אחד אומר: המאור ושמם אומר שהוא הצטרף) הוא כן הצטרף כן אפילו נחשון הצטרף, נחשון היה בעד שוויון, נחשון היה בעד לשאת בנטל.

קרח שיגע את כולם, קרח ואשתו שיגעו את כולם פתאום הוא מגיע בלי הפאות בז' ניסן כתוב ב' ניסן פרה, פרה זה ה' ירחם, זה ממש משוגע זה ממש שיגעון מה שקרה פה עם הפרה מה אומר רש"י פרשת נשא, מה אומר רש"י: "ביום פלות משה" (במדבר ז, א), כלת משה, כאן 8 ימי המילואים, המילואים התחילו בכ"ג [אדר] התחילו להקים את המשכן, שבע ימים הקימו ופירקו בשמיני כבר הקימו ולא פירקו בראש חודש ניסן היה, ב' ניסן כלומר בשנה השנייה שיצאו ממצרים מביאים פרה, הפרה הזאת הספיקה לכל בית ראשון.

אז מה שרצה קרח, קרח רצה לעשות קיצור דרך הוא רצה טלית שכולה תכלת, כולם שמעו עשרת הדברות אף אחד לא חטא כולם היו נקיים מכל חטא כולם טלית שכולה

לא רק הכוהנים יהיו כוהנים גם לווים גם ישראלים כל אחד, בכורות, כל אחד שיהיה צדיק יוכל להיות כהן גדול במקדש השלישי שזה היה צריך להיות בהתחלה "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכְת פְּהֵנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות יט, ו) רק בגלל חטא העגל הפסדנו, אם לא חטא העגל כולנו היינו היום כוהנים, ממלכת כוהנים וגוי קדוש, וכל בית היה משכן, ה' רוצה שנראה את ה' פנים אל פנים.

מה שקרח רצה שנראה את ה' פנים בפנים - זה מה שקרח רצה, שנראה את ה' כל שנייה הוא אמר אני רוצה שכולם יהיו כוהנים וכולם יהיו לווים וכולם יהיו נשיאים, נחשון קפץ לים לא מגיע לו להיות נשיא? להיות מלך? נחשון, העיקר זה נחשון העיקר זה נחשון בן עמינדב זה מחלוקת אם הוא הצטרף לקרח או לא, [הנ-] אומר שהוא לא הצטרף כתוב כולם נשיאים "קְרִיאֵי הָעֵדָה" (במדבר כו, ט), הסתכלתי שם בפירוש אז הוא אומר שאליצור כן הצטרף, רש"י אומר שאליצור הצטרף זה רש"י אומר ובפירוש מדרש רבה חלק ב' הוא אומר

תכלת אבל משה אומר אין דבר כזה אדם צריך ללכת צעד צעד אדם צריך לקחת חוט חוט.

כל העניין שיהיה כבר בית המקדש השלישי, שירד בית מקדש של אנחנו רוצים שירד בית מקדש של אש¹¹, זה מה שרצה קרח הוא רצה להוריד בית שלישי הוא רצה לתקן את חטא אדם הראשון אבל כתוב גם און בן פלת און בן פלת עשה המון בעיות הוא היה בלגניסט הנה כתוב בפרשה שהיה אחד און בן פלת ואון בן פלת הזה הוא עשה כאלה בלגנים הרס את כל התוכניות.

זה מה שקרח רצה את העניין של הניסים הוא רצה לקחת, הוא אמר כל העדה כולם קדושים הוא דרש שוויון הוא דרש נשיאה בנטל הוא דרש שכולם יהיו שווים מה זה רק משה הנשיא משה הוא המלך ואהרן הכהן הגדול למה אהרון הכהן הגדול למה לא אני הכהן הגדול אז אמר לו משה גם אני רוצה שתהיה כהן גדול בוא אדרכא תביא מחתות ולקחו מהמחנות עשו ציפוי למזבח הם כולם התכוונו לטובה כולם התכוונו באמת לשם שמים נשיאה בנטל שוויון שכולם יהיו כהנים שכולם יעבדו, במקדש השלישי כל אחד יכול לעבוד כל מי שיהיה ראוי יוכל לעבוד.

כתוב "קֶרַח בֶּן יִצְחָר" (במדבר טז, א) לכן כתב "חֶלֶב יִצְחָר" (במדבר יח, יב), קרח היה שמן זית זך רק הוא לא רצה להתבטל למשה, הוא שמע את עשרת הדברות רק כמה שאדם יותר צדיק יותר קשה לו להתבטל הוא היה ראש הלווים, ר' נתן מביא הוא היה ראש הלווים הוא

מוראי מקומות והערות

מרכיבים רגילים עושים פרוטות עכשיו הגיע אוקראיני רוצים לעשות לו פרוטות.

האוקראינים הם רצחו את היהודים הכי הרבה, כ' סיון זה [תענית לזכר לרציחות הנוראות] הכל אוקראינה כ' סיון זה הפרעות הכי גדולות זה פרעות ת"ח ות"ט זה הכל עשו האוקראינים, [האוקראינים] אמרו למה אתם לא [עוזרים לנו כמו שאר מדינות העולם], אתם רק רצחתם אותנו אתם שיתפתם פעולה עם הנאצים הכל, מיליון וחצי יהודים הרגו האוקראינים לבד שיתפו פעולה עם הנאצים

¹¹ יש ארץ האש שם מי שמגיע לארץ האש הכל שם אש הכל אש כל ההרים אש כל הגבעות אש קוראים לזה ארץ האש, ברקמן היה שם בארץ האש - נתן ברקמן, והוא ראה הכל אש אש אש אש אז משם מרוב החום אז הוא נסע לאנטרקטיקה שם הכל קרח, זה לוקח שלושה ימים באוניה ואז הוא פגש את אלה שתרמו, אלה שהקימו את הדסה הוא פגש באנטרקטיקה יש שם מלונות מקרח הכל מקרח, כל התורמים באים שם אנשים התורמים הכי גדולים בעולם על כל פנים אז שם בהדסה מחליפים רגליים

לְכֶם בְּנֵי לֵוִי” (במדבר טז, ז) אז קרח רצה להביא בית מקדש שלישי, ולכן הקטורת זה הדבר הכי חשוב הקטורת מבטלת את כל הגזרות שבעולם, מתי שיש איזה גזירה איזה גזר דין, הקטורת מבטלת כל גזר דין בעולם ולכן הוא אמר תביאו קטורת, ולקחו ועשו מזה ציפוי למזבח כי היה להם כוונות, כולם היה להם כוונות קדושות טהורות חוץ מקרח עצמו שמשה אמר לו רק אחד ינצל, הוא אמר אז [אני] ינצל בטח אז פה הוא דיבר על שוויון ואמרו לו רק אחד ינצל כולכם תיבלעו באדמה כולם תעלו באש משה העלה את כולם באש ואז מה הם אמרו “אַתֶּם הִקְמַתֶם אֶת עַם ה'” (במדבר יז, ו), חוץ מזה שמשה הוא נפל, כבר 3 פעמים הוא נופל פה כל רגע הוא נופל נופל נופל הוא נופל ונופל ונופל 3 פעמים.

לכן כתוב כל חלב יצהר להראות לנו שקרח היה זך, קרח היה זך וטהור, זך זך זך זך, כל חלב יצהר הוא היה הכי טהור שבעולם ואחרי זה תירוש - יין, כל אשה חייבת לקנות לבעלה בקבוק יין, כל אשה, מהיום כל יום אשה צריכה להביא לבעלה בקבוק יין, היא (- אשת און בן פלת) הביאה

היה בדרגה הכי גבוה מכל שבט לוי אבל הוא לא יכל להתבטל למשה, כמה שאדם יותר צדיק יותר קשה.

ואתו דבר און בן פלת והוא עשה את כל הבלגן און בן פלת צריכים לטפל בו צריכים לדעת מה לעשות איתו אז הוא הרס את הכל הוא היה צריך להיות הדרשן הראשי והנואם הראשי וכתוב כל העדה כל הלילה, “וַיְדַבֵּר [משה] אֶל קֶרַח וְאֶל כָּל עַדְתּוֹ לֵאמֹר בְּקֶרְיָדְעֵ ה' אֵת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו” (במדבר טז, ה), הוא אומר תלכו לישון, הקוצקער כותב אדם יש לו בלבול שילך לישון תלך לישון תירגע, משהו יש לך במוח התעקם לך במוח המוח התעוות משהו קרה במוח זו אז תלך לישון, בוקר אומר רש"י תלכו לישון אומר רש"י בוקר ויודע ה' בוקר, לילה עת שכרות תלכו לישון אומר רש"י, דבר ראשון זה לישון נגמור ב9:30 אחרי זה לישון עד 5 וחצי זה בדיוק שמונה שעות, אסור לישון יותר משמונה שעות זה ממש אסור זה מנוון את המוח.

און בן פלת אשתו קנתה לו יין הונגרי, רבנו אומר שהיין הכי משובח זה יין הונגרי זה טוקאי. “רַב

לבעלה בקבוק יין שלם הונגרי והוא אמר לה, מה, כמה אני יכול לשתות בקבוק שלם? כן תשתה בקבוק שלם הוא אומר אני ארדם 24 שעות היא אמרה תרדם 48 שעות אם אתה חולק על הצדיק תישן אתה חולק על הצדיק מי שחולק על הצדיק חייב לישון, תישן אתה פטור, אז הוא אמר מתי אני אניח

תפילין? אתה פטור מתפילין, אתה פטור מהכל, אם אתה חולק על הציצית ואתה חולק על הצרעת... גם על הצרעת הוא (- קרח ועדתו) חלק כתוב בהרת כגריס טמא פתאום [אם] כולו הפך לבן אדם נהיה [כולו] לבן, [הוא טהור]. (שעור מתשפ"ב).

הוספות ממזרינו הרב שליט"א

צעטיל קטן

מזרינו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, ודמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברנך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסקו ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר בנזכר

לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפוטו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביהודו, ויבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאילו עושין לו בנזכר לעיל, ובוה יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה בדין.

ג. גם בשעת אכילה ותיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הנה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצרעת משכא דחנניא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר הנה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו ורוצחים באמצע אכילה ותיחוד הקדוש לעשות לו העיניים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם

תִּתְבַרַךְ יוֹתֵר מִתְעַנּוּג גִּשְׁמֵי הַזֶּה, אֲךָ יִזְהַר
שְׂיִהְיֶה דוֹכֵר אֶמֶת בְּלִבּוֹ וְשִׂיחָה אִז
בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה תְקוּעַ עַל לִוּחַ לְבוֹ בְּתוֹכוֹת
וּבְפִגְמֵיּוֹת הַלֵּב בְּאֶמֶת גְּמוּר, וְלֹא יִשְׁמָה
אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת כְּגוֹנֵב דַּעַת עֲלִיּוֹנָה חֵם
וְשָׁלוֹם.
גְּדוּלִים כֹּל כֶּה, אֲכַל הַצַּדִּיק שֵׁשׁ לֹ
דַעַת יִסְתַּר יְגוּלִים מִתְהַיַּנּוֹק. וְזֶה הָיָה
אֲצִלּוֹ דְבַר פְּשׁוּט וְאִמֵּר שֶׁכֹּל אָדָם יָכוֹל
לְזַבּוֹת לְבוֹא לְמַדְרַגָּה זוֹ. וּכְפִי הַנִּרְאָה
מִדְּבָרָיו הָיָה שֶׁמְדַרְשָׁתוֹ שֶׁל עַצְמוֹ גְּבַה
עוֹד יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

וְתִתְבַרַךְ יוֹתֵר מִתְעַנּוּג גִּשְׁמֵי הַזֶּה, אֲךָ יִזְהַר
שְׂיִהְיֶה דוֹכֵר אֶמֶת בְּלִבּוֹ וְשִׂיחָה אִז
בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה תְקוּעַ עַל לִוּחַ לְבוֹ בְּתוֹכוֹת
וּבְפִגְמֵיּוֹת הַלֵּב בְּאֶמֶת גְּמוּר, וְלֹא יִשְׁמָה
אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת כְּגוֹנֵב דַּעַת עֲלִיּוֹנָה חֵם
וְשָׁלוֹם.

שְׂבַחֵי הַר"ן יוֹ

גַּם אִמֵּר שֶׁהוּזוּג שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֶמֶת,
קִשָּׁה עֲלָיו עֲנִינוּ וְהוּ. וְלֹא דֵי שֶׁאֵין לֹ שׁוֹם

קדושת הבדשה

| החולקים על הצדיק יבלעו באדמה |

הפוך. ה' אמר לקרח אז כלם ימותו חוץ מאחד, אז מה אמר קרח אז זה יהיה אני, אז אני מצד אחד הוא מדבר על שריון לשרא בנטל הוא דואג לכלם. משה אומר כלם ימותו, שכלם ימותו. אז פה קרח גלה את הפרצוף האמתי שלו שהוא בכלל לא היה לו אהבת ישראל, בכלל הוא לא חשב על עם ישראל.

ולכן הוא גם נשרף וגם נבלע, כל מי שחולק על הצדיק סופו להבלע באדמה! מי שחולק על הצדיק לא משנה, אצל משה נבלעו באותו יום, אבל אבל לדורות זה לוקח כמה שנים. אבל כל מי שחולק על הצדיק סופו להבלע באדמה ולהשרף באש! וזה אומר הזהר – אומר הפרקי דרבי אליעזר פרק חמשים (ואחד) [ושנים] שכל נשמה צריכה לעבר את האש, כל נשמה לפני שהיא הולכת מן העולם היא עוברת את האש, חוץ ממי שלא חולק על הצדיק! (שעור מתשפ"ב)

מסביר היכל הברכה – הקאמראנער שמהמאנים חמשים בכלל לא היו שיכים לקרח, הם רק רצו להיות פהגים גדולים. הם חשבו שעכשו זה ההזדמנות להיות פהן גדול. הם בכלל לא האמינו לקרח, הם אמרו אולי הרגע הזה ה' יבחר ויהיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש" (במדבר ט"ז ז).

כי לעתיד לבוא כל אחד יהיה פהן גדול, כל אחד ראוי להיות פהן גדול. אפילו יעל היתה הפהן הגדול, אפילו יעל אז היא באה בגלגל [של עלי] שהיה הפהן הגדול. אפלו אשה יכולה להיות הפהן הגדול, כי ה' רוצה שכל אשה תהיה הפהן הגדול, אז יעל זה אותיות עלי שהיתה הפהן הגדול. העבודה של האדם זה להיות הפהן הגדול, זה העבודה שלו כשהוא לומד. לכן אומר משה [לקרח] גם אני רוצה שתהיה פהן גדול, גם אני רוצה. אבל הפהן הגדול הוא מוכן למות,

קדושת הצדיקים

מעלת הנסיעה ליוסף הצדיק |

יוסף הצדיק - א' תמוז

"ויקח משה את עצמות יוסף" (שמות יג, יט), משה הוא כל החיים התעבר ליוסף הצדיק. אדם צריך לראות ממחר בשמים בלילה לנסע ליוסף הצדיק, צריכים לראות שהמלחמה לא תגיע לפה, כי רוסיה היא כאן עשרים קילו-מטר מפה [בסוריה], עשרים קילומטר מפה היא נמצאת, ואם ירגיזו אותם אז בשניה אחת הם כובשים את הכל, אבל אם נוסעים ליוסף הצדיק אז אין פחד מכלום, אז מחר בשמים בלילה כלם יסעו בעזרת ה', ויהיה רכבים ויהיה מכוניות יהיה אוטובוסים ולהגיד שלוש תקוני הכללי, וממתיקים את הכל. כולם יסעו ליוסף הצדיק כי אי אפשר שום דבר בלי יוסף הצדיק! צריכין ליסע בכל יום ויום לקבר יוסף הצדיק. יוסף הצדיק שהוא לא הוציא את הראש מהספר, הוא לא פתח את העינים, בחיים הוא לא ראה כלום, "ברכת

אביך גברו על ברכת הווי עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד גזיר אחיר" (בראשית מ"ט, כ"ו) יוסף זה הראש. בשמים ראש, מרדכי זה בשמים ראש, הוא הראש של כל הצדיקים, ראיתי חדוש אתמול "תחת הנעצוץ יעלה ברזש ותחת הסרפד יעלה הדס" (ישעיה נ"ה, י"ג) איך הופכים את הסרפד להדס? מוצאים את הפ"ר דינים, ושתי זה הפ"ר דינים, יש פר דינים, מנצפך זה 280 זה גימטריא פר, אז מוציאים את הדינים מושתי, ושתי זה השטן בעצמו, זה כל העברות שלנו וכל הדינים אנחנו מקבלים מושתי, מוציאים מושתי את הפ"ר דינים אז נהיה הדס, הסך-פד זה אותיות ה' ד' ס' וצריכים רק להוציא את הפר, על ידי תקון הכללי ועל ידי שבאים ליוסף הצדיק אז אנחנו מוציאים את הפר דינים מושתי ומאחשורוש. (חלק מתוך שעור בהיות הרב שליט"א בציון יוסף הצדיק שנה שעברה - תשפ"ב).

קדושת התורה

| קרח טעה מפי שלא ידע את סוד הגמרא |

צריך ללמוד פי שתיים עכשיו, איך שרבי נתן נהיה ברסלב אז השווער ר' דוד צבי שוהיה ראש הליטאים נגד חסידות שאל את אשתו מה הוא נהיה חסיד? הוא לומד לכל הפחות? הוא פותח גמרא לפעמים? [ענתה לו:] מה זה, הוא לומד פי שתיים אין לו זמן בכלל לדבר איתי ולהסתכל עלי, אה אם כך אז תעמדי בשוק עם שק מלח ותמכרי בשוק |¹ |.

מדברים על זה שאדם בא לעולם רק בשביל דבר אחד - שידע שאם הוא נהיה ברסלב הוא נפל בפח מאוד גדול, אני מציע לכולכם לעזוב את ברסלב אבל אם אתם רוצים להישאר בברסלב אז צריכים לדעת את כל הש"ס אין ברירה, צריכים לדעת את כל הש"ס ואת כל הגמרא וכל קצות החושן נתיבות המשפט ותקפו כהן. (שעור מתשפ"ב).

1 פעם לא היה פרנסה כמו היום שאשה מורה או נגנת אלא היו עומדים עם שק מלח או הערינג כמו ר' נפתלי כהן שהוא בנה את הבית כנסת באומן הוא התפרנס מהחבית הערינג ואיך שהוא בנה את הבית כנסת - [הקלויז של חסידי ברסלב באומאן] אמר לו הכומר עכשיו תבנה כנסיה כמו הבית כנסת אז מיד הוא ברח לארץ ישראל והוא היה השווער של רבי אברהם בן רבי נחמן והוא עמד במאה שערים עם חבית הערינג וזה היה הפרנסה שלו וכל חמש דקות מוכר עוד דג ועוד דג, ר' ישראל גרוסמן אבא של הרב יצחק דוד הוא כותב בספר מה שקיבלו ילדים לחיידר זה לחם יבש לא כמו היום סנדוויצ'ים וארוחות חמות, כל מה שילד מקבל זה פרוסת לחם יבש לכל היום בחיידר, והיה לו נס כי מישוהו עם חבית הערינג אמר לו אני מרשה לך לטבול את פרוסת הלחם בחבית שלי וזה היה המעדן שלו.

הטעות של קרח רבי נתן אומר שהוא לא ידע את הסוד של לימוד הגמרא, בהלכות אפוטרופוס הלכה ג' הוא מסביר שכל העניין 'שאו זמרה ותנו תוף' אדם רוצה לשיר לה' שירים, על ידי שהוא לוקח על עצמו עול תורה אז הוא יכול לשיר.

אדם לא יכול לשיר ולא יכול לרקוד זה דינים, הרב'ה מסביר בתורה קס"ט שזה הדינים וזה שאתה לא שר ולא רוקד יש עליך דינים נוראים, אתה באת לעולם לשיר ולנגן, הרב'ה אומר 'זירא בצר להם בשמעו את רינתם' דווקא בצר להם, עכשיו צריכים להמתיק את הכל.

כדי להיות יהודי צריכים לדעת את כל הש"ס וכך זוכים להיות יהודי, כל הלכות תפילין ה' רבינו שואל כל רגע איך זוכים להיות יהודי, איך? צריכים לדעת את כל הש"ס, להיות יהודי פשוט צריכים לדעת את כל הש"ס כך אמר רבי שמואל סלנטר וכל העניין שלו היה רק לימוד שולחן ערוך אז הוא זכה להיפטר בפרשת משפטים והוא אמר יהודי פשוט צריך לדעת את כל הש"ס.

אדם צריך לדעת שהיסוד של ברסלב זה לדעת את כל הש"ס כמו שכתוב: על ידי התורה נתקבלים כל התפילות והבקשות 'מסיד אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה', אתה נהיית ברסלב נפלת בפח כי לפני זה היית פטור מללמוד ופטור מלהתפלל ופטור מלהניח תפילין רק לרקוד כל היום על הגנות ועל הטגנדרים, אבל זה לא ככה, אדם בא לברסלב אז הוא

קדושת הצדיקים

הלכו בלי נעליים וגם יעקב כי ארץ ישראל זה קדש קודשים, הרגל צריכה לגעת ברצפה,

כתוב בפלח הרימון, האחים הלכו יחפים, ראובן בן 17 תוסיף לו 6 שנים אז 23, בחור בן 23 כמו ראובן הולך יחף כמו קבצן, למה? כי הארץ הייתה קדש קודשים, ארץ ישראל זה אבן השתיה, ארץ ישראל זה נקודת הבריאה ומשם ה' ברא את העולם, עד שמכרו את יוסף היה הכל קדש קודשים, הלכו יחפים, הרגישו את הקדושה, הרגישו את הקדושה כמו שמרגישים את הקדושה בתוך בית המקדש, כל זה היה הקדושה של צדיק האמת, וברגע שמכרו אותו הם הפסיקו להרגיש את הקדושה, פתאום הכל דוקר, הקוצים והברקנים, הלכו על הקוצים כמו הבדואים הולכים על הקוצים, הולכים יחפים, כבר צמח להם עור עבה, לכל הבדואים יש עור עבה בכף הרגל והם דורכים על קוצים ולא מרגישים כלום, האחים בלי עור עבה, יש להם את העור הכי עדין ולא היה דוקר שום דבר, אם אדם הולך עם הצדיק שום דבר לא דוקר, שום דבר לא דוקר אותו, הוא הולך עם הצדיק הקדוש, עם רבינו.

שאדם ידע שכל מה שעובר עליו כי הוא חולק על הצדיק, אדם בלי שהוא מרגיש הוא חולק על הצדיק, האחים בכלל לא הרגישו שהם חולקים על הצדיק, הם בכלל לא הרגישו את זה, הם בכלל לא ידעו שיוסף הוא הצדיק, להפך הם חשבו שיוסף הוא רשע, שהוא רוצה למכור אותם לעבדים. (שעור מתשפ"ב)

| עם הצדיק שום דבר לא דוקר |

"על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו על מכם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים" (עמוס ב, ו), בשביל זוג נעלים מכרו את יוסף, מה הפירוש זוג נעליים? א' איך הם הלכו יחפים אסור ללכת יחפים, ב' יש להם מאה אלף כבשים ומאה אלף שוורים ומאה אלף עגלים ומאה אלף פרות, תמכרו כבשה! למה את יוסף למכור בשביל זוג נעלים, אלא: אדמת ישראל זה קדש קודשים, כל מקום שדורכים זה קדש קודשים, בפרט ירושלים מקדש מלך, פה היו כל הנביאים, כל פסיעה פה דרך נביא, כל צעד דרך נביא, אין פסיעה בירושלים שלא דרך בה נביא, זה קדש קודשים, אז כל ארץ ישראל זה קדש קודשים, בכל ארץ ישראל הלכו יחפים, אברהם הלך יחף, יצחק יחף, יעקב יחף, ראובן במכירה היה כבר בן 23, כולם היו הולכים יחפים, מכרו את הצדיק, את יוסף, גמרגו, הכל דוקר, קוצים דוקרים, לפני המכירה לא דקר שום דבר, הולכים עם הצדיק לא דוקר שום דבר, שהולכים עם הצדיק הכל נעים, הכל זך, הכל טהור, אבל עכשיו פתאום אין נעלים, פתאום רואים שחסר נעלים. "תהיין לראש יוסף ולקדקד גזיר אחיו", יוסף זה הקדקד, יוסף זה הצדיק האמת, את צדיק האמת הם מוכרים ולכן היה רעב שבע שנים, היה שנתיים ואחרי זה זה נשלם שיעקב נפטר הושלמו החמש, היה רעב בכל העולם כי מכרו את יוסף.

ולפני מכירת יוסף הם הלכו בלי נעליים לא כמוכם שאתם הולכים עם נעליים, האחים

קדושת הבית

| הכל תלוי באשה |

לימוד תורה אדם צריך ללמוד עם אשתו כל יום חצי שעה ללמוד איתה להקריא לה איזה קטע ראה חיים עם אשה, דווקא חכמת נשים זה בונה את הבית, שיהיה לו אשה חכמה אשה נבונה כתוב "וְגֵמָה אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת" (משלי יט, יד).

אם יש לאדם אשה משכלת אז הילד יוכל ללמוד אם אדם לוקח אשה פשוטה בלי שכל אז הילד לא יכול ללמוד כי את השכל הוא מקבל מהאשה מהאמא הוא 9 חודשים בנוף האמא עוד שנתיים הנקה את כל השכל מקבלים מהאמא אתה חייב אשה משכלת. (שעור מתשפ"ב)

חכמת נשים בנתה ביתה זה ב[לקוטי הלכות הלכות פקדון ד' אות] כ"ד צריכים לראות את זה תמיד עם האשה בפרשת קרח, שהכל תלוי באשה, כי אשתו של קרח היא לא הבינה מה זה משה, אבל אשתו של און בן פלת אמרה כן, כי החכמה יש רק לאשה "וַיִּבֶן" (בראשית ב, כב), בינה יתרה יש לאשה, לדעת שהכל זה פנימיות, בראשית ועל ידי זה בונים את הבית השלישי.

כל העניין שקרח רצה לבנות את הבית השלישי לכן הוא הביא טלית שכולה תכלת, כי החכמה תחיה את בעליה אדם צריך לדעת עכשיו גומרים מעריב בתשע וחצי אז לומדים רצוף עד חמש וחצי לומדים 8 שעות לא מפסיקים ללמוד, החכמה תחיה את בעליה כי העיקר זה החכמה אדם צריך לדעת הוא נהיה שובו בנים הוא צריך לגמור את הש"ס, לגמור את הש"ס כל שנה 7 דפים וחמש פרקים ברמב"ם.

כי עיקר תיקון הבית – ראה חיים עם האשה מה זה חיים עם האשה מה הפירוש חיים זה

[אשת און בן פלת] היא נתנה לו לשתות יין אז אומר ר' נתן חכמת נשים בנתה ביתה פיקדון ד' חושן משפט חלק ב' שהכל תלוי באשה, | הכל תלוי באשה

[אשת און בן פלת] היא נתנה לו לשתות יין אז אומר ר' נתן חכמת נשים בנתה ביתה פיקדון ד' חושן משפט חלק ב' שהכל תלוי באשה, חכמת נשים בנתה ביתה זה ב[אות] כ"ד צריכים לראות את זה תמיד עם האשה בפרשת קרח, שהכל תלוי באשה, כי אשתו של קרח היא לא הבינה מה זה משה, אבל אשתו של און בן פלת אמרה כן, כי החכמה יש רק לאשה "וַיִּבֶן" (בראשית ב, כב), בינה יתרה יש לאשה, לדעת שהכל זה פנימיות, בראשית ועל ידי זה בונים את הבית השלישי.

כל העניין שקרח רצה לבנות את הבית השלישי לכן הוא הביא טלית שכולה תכלת, כי החכמה תחיה את בעליה אדם צריך לדעת עכשיו גומרים מעריב בתשע וחצי אז לומדים רצוף עד חמש וחצי לומדים 8 שעות לא מפסיקים ללמוד, החכמה תחיה את בעליה כי העיקר זה החכמה אדם צריך לדעת הוא נהיה שובו בנים הוא צריך לגמור את הש"ס, לגמור את הש"ס כל שנה 7 דפים וחמש פרקים ברמב"ם.

כי עיקר תיקון הבית – ראה חיים עם האשה מה זה חיים עם האשה מה הפירוש חיים זה

היציג ילדים

| ילשיר לרקוד עם הילדים בשבת |

זה חמש דקות עשר דקות עם הילדים ולרקוד איתם ולהכניס להם חוויות שירגישו את האור של שבת את האור של אשת חיל, הילד צריך שהאבא ישיר איתו וירקוד איתו וזה לא מספיק לילד שהוא שומר שבת, [הוא מרגיש ש]שבת זה נורא משעמם, הכי משעמם זה שבת כי אסור טלפון ואסור אייפון ואסור אינטרנט ופשוט שמו אותו בכלא, אדם חושב ששבת זה כלא והוא לא יודע שרוקדים ושרים לפני הקידוש עוז והדר לבושה ומתפללים מעריב שלוש שעות. (שעור מתשפ"ב).

"סדין עשיתה ותמכר ותגור נתנה לפנעני עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" מי שחיבר את השיר (- הניגון) עוז והדר לבושה זה ר' מאיר לייב בלעכער והוא לא היה לבת שלו שמלה אז הוא חיבר לה ניגון וביום האחרון ממש כמה שעות לפני החופה מישהו הביא לה שמלת כלה, והשיר עוז והדר שאנחנו שרים אז הוא חיבר את זה.

וצריכים לשיר את זה לפני הקידוש, לשיר את

המשך קדושת הבית

נבונה כתוב "ומה אשה משפלת" (משלי יט, יד).

אם יש לאדם אשה משכלת אז הילד יוכל ללמוד אם אדם לוקח אשה פשוטה בלי שכל אז הילד לא יכול ללמוד כי את השכל הוא מקבל מהאשה מהאמא הוא 9 חודשים בגוף האמא עוד שנתיים הנקה את כל השכל מקבלים מהאמא אתה חייב אשה משכלת. (שעור מתשפ"ב)

אדם צריך לדעת הוא נהיה שובו בנים הוא צריך לגמור את הש"ס, לגמור את הש"ס כל שנה 7 דפים וחמש פרקים ברמב"ם.

כי עיקר תיקון הבית – ראה חיים עם האשה מה זה חיים עם האשה מה הפירוש חיים זה לימוד תורה אדם צריך ללמוד עם אשתו כל יום חצי שעה ללמוד איתה להקריא לה איזה קטע ראה חיים עם אשה, דווקא חכמת נשים זה בונה את הבית, שיהיה לו אשה חכמה אשה

קדושת המידות

אומר תדע יוסף זה לא ימחל מה שעשו לך ולי זה לא ימחל לעולם, זה לא ימחל לכל הדורות, גם אחרי תחיית המתים זה לא ימחל, ולכן צריכים עשרה....

"אֲמוֹתָהּ הַפְּעַם", אני כבר רואה שעכשיו כבר יהיה גזירות נוראות, גזירות שמד, גזירות גידושים, גזירות פוגרומים, שואה, אושוויץ, כל זה ראה יעקב כשהוא אמר את המילה אֲמוֹתָהּ הַפְּעַם, כל זה אומר ר' ישראל מוילעדניק הוא אומר מה זה "אֲמוֹתָהּ הַפְּעַם" (בראשית מו, ל), עכשיו אני יחיה, עכשיו יהיה לי חיים טובים, עכשיו נרקוד כל היום, נרקוד יחד איתך, לא, יוסף בכלל לא מתראה לאבא שלו, אבא ישאל מה קרה, איך נעלמת, אם הוא יגיד את האמת כולם ימותו באותו רגע, מי שיגיד שמכרו את יוסף הוא ימות באותו רגע, עכשיו אתה מגלה לי אחרי עשרים ושתים שנה, אין לך רחמנות על אבא שלך, איך עושים כזה דבר, זה דבר שאי אפשר, אין כזה סיפור בכל תולדות העולם, זה דבר שלא נמחל לעולם, למכור את יוסף, לצער את יעקב עשרים ושתים שנה זה דבר שלא יכול להמחל, אין לזה מחילה, על זה צריכים עשרה הרוגי מלכות, בכל יום מישוהו נפטר בבוקר, בלילה, שני תמידין, הכל זה בא על מכירת יוסף, זה דבר שלא ימחל, אפילו אחרי תחיית המתים זה לא יכול להמחל, זה עד סוף הדורות, בכל דור צריכים לכפר מחדש, בכל דור יש עשרה הרוגי מלכות מחדש, היה אושוויץ, כל יום היה יותר מעשרה מלכות, בכל יום, היה שש מליון, ואומרים שזה היה תשע מליון. (שעור מתשפ"ב).

| למסור משהו לכלא – אין מחילה |

שסרה בת אשר שהיא רקדה בלי הפסק, כי אי אפשר להגיד ליעקב שיוסף חי, מי שיגיד יוסף חי ימות על המקום, יעקב אמר עשרים ושתים שנה אתה מרמה אותי, עשרים ושתים שנה אפשר לרמות אבא. אָבֵל זֶה לֹא נִמְחַל כְּתוּב בְּסִימָן לֹד אִם אָדָם שָׁם מִיִּשְׁהוּ בְּכֹלָא זֶה לֹא יִמְחַל אִף פְּעַם אֶפְלוּ אִם יִבְקֵשׁ סְלִיחָה זֶה לֹא יִמְחַל לוֹ אִם מִיִּשְׁהוּ עֲשֵׂה צַעַר בְּגוֹף אִזּוּ הוּא לֹא יְכוּל לְהִמְחַל. הראה לי שמואל אייזיק שיש דברים שאין לזה מחילה, אדם עשה נזק לכל הדורות אין לזה מחילה!

אדם עצר מישוהו, שם מישוהו בכלא, אין לזה מחילה, זה דברים שאין לזה מחילה, אפילו הוא אומר מוחל ומוחל ומוחל אבל בשמיים לא מוחלים. ה' ראה את הנזק שאדם עשה לכל הדורות אז בשמים לא מוחלים, מכירת יוסף זה דבר שלא נמחל, יביאו שעיר חטאת, אם אחרי תחיית המתים יהיה קרבנות יביאו גם אחרי תחיית המתים, אבל עד תחיית המתים ודאי יביאו שעיר לחטאת, שעיר לחטאת זה בא על מכירת יוסף, אי אפשר לכפר על זה אי אפשר....

עשרה הרוגי מלכות זה "אָנָּה אָנִי בָּא" (בראשית לז, ל), מה זה "אָנָּה אָנִי בָּא", ראשי תיבות "אֵל נְקֻמוֹת יְהוָה אֵל נְקֻמוֹת הוֹפִיעַ" (תהלים צד, א), ראובן ראה שכבר זה סוף הדורות וגמרנו זה הכל אבוד, מה זה אֲמוֹתָהּ אדם הוא לא ראה את הבן שלו עשרים ושתים שנה, עכשיו אני יחיה, ברוך ה' בני היקר. לא, הוא אומר יעקב

יש דין ויש דיין

רוסיה תפתח שלוחת שגרירות בירושלים

***

ארה"ב: תרגול קרבות אוויר-אוויר חוזר לאופנה. הסיבה: אפשרות התמודדות עתידית עם סין

***

דיווח: ישראל תכיר בריבונות מרוקו בסהרה המערבית תמורת קשרים דיפלומטיים מלאים

***

שר החוץ בדרום קוריאה: "ישראל מתמודדת עם קוריאה הצפונית"

***

בג"ץ מחייב היום את מדינת ישראל לנמק בתוך פרק זמן של שבוע מדוע הוגדלה הקצבה של האברכים דרך המוסדות החרדיים לעומת תקציב הסטודנטים שלא גדל

***

ברוב של 54 חברי כנסת אישרה מליאת הכ"נסת בטרומית את חוק הגזענות, לפיו הסתה נגד חרדים תיחשב עבירה פלילית

***

הראשונה בעולם - ישראל פיתחה מערכת יירוט לטילים היפר-סוניים

***

הסכם עם איראן - הפור נפל: ארה"ב החליטה

סופית לחזור להסכם עם איראן - על פי

ההסכם המסתמן, איראן לא תעשיר אורניום

מעבר ל-60%, תרחיב את שיתוף הפעולה

עם פקחי הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה

אטומית ותימנע ממכירת טילים בליסטיים

לרוסיה + בנוסף, ארה"ב תפשייר מיליארדי

דולרים בתמורה לשבויים

***

בביהמ"ש: טראמפ כפר בעשרות סעיפי

האישום נגדו והתווכח עם השופטת + טרא-

מפ: "אם אבחר - אמנה תובע מיוחד שירדוף

את ביידן"

***

במסעדה כשרה למהדרין: 760 ק"ג בשר שהגיע מהשטחים הפלסטיניים

***

מדענים מבריטניה ואיראן עובדים יחד ויכו"לים לפגוע בישראל

***

חבר פרלמנט ליטאי מאשים את היהודים בשואה

***

אוסטרליה אסרה בניית שגרירות רוסית חדשה

***

בפעם ה-12: בלבנון לא מצליחים לבחור נשיא

***

שטרות מזויפים בשווי מיליארד דולר נתפסו באיסטנבול.

***

אישה שהיתה מתה מבחינת הרופאים דפקה על ארון הקבורה שלה במהלך הלוויתה באק"וודור, היא הובהלה לבית החולים במצב קשה. היא אושפזה בשבוע שעבר בבית החולים עם אירוע מוחי ודום לב, וכאשר לא הגיבה יותר, רופא תורן הכריז על מותה

המלחמה באוקראינה

נשיא בלארוס, לוקשנקו: לא אהסס להורות

על הפעלת נשק גרעיני טקטי

***

רוסיה הודיעה שכוחותיה השמידו שבעה

טנקי ליאופרד גרמניים וחמישה נגמ"שי

ברדלי אמריקניים ב-48 השעות האחרונות

בקרבות שנועדו להדוף מתקפות של צבא

אוקראינה.

***

פוטין מזהיר: "במלחמת עולם שלישית לא

יהיו מנצחים, כולל אמריקה"

מילתא דבר יהותא

| בדיחות |

6: הבן שלי כזה בזבזן, כל יום הוא מבקש מומני 100 שקלים. באמת? מה הוא עושה עם כל כך הרבה כסף? לא יודע! אף פעם לא נתתי לו...

7: "נדבנים יקרים!" – פותח הרב בדרשה נלהבת. "סוף סוף נמצא הכסף כדי לבנות את הישיבה החדשה!" איפה הוא? שואלים כולם במקהלה, בתחושות הקלה. בכיסים שלכם...!

8: מושי רוכב על האופניים – וצועק לאימו: אמא, תראי בלי ידים. אחרי דקה: אמא, תראי בלי רגליים. אחרי רבע שעה: אמא, תראי, בלי שניים...

9: אמר אבנר לחנן: אם אני אומר שאתקן משהו, אתקן! לא צריכים להזכיר לי – כל חצי שנה...

10: פושע קטן – פועל בניגוד לחוק. פושע גדול – פועל בחסות החוק. פושע חכם – כותב את החוק...

1: בקופה מהירה – כשיש לזה שלפני 11 מוצרים: מושחת, מגוול, נצלן, שיעוף זריז לקופות הרגילות. כשיש לי 239 מוצרים: אין! האנשים במדינה הזאת, איבדו את הסבלנות...

2: למה הלבאייה היא זו שצדה, ולא הארייה? כי אם הארייה היה יוצא לצוד: הוא כל הזמן היה מתקשר ללבאייה, מה להביא גירפה או זברה? עם פסים או עם נקודות? בסוף – הם היו נשארים רעבים...

3: הוצים לשמוע בדיחה על אוכל של אשכנזים? עזבו – אין טעם...

4: אשתי, היא כמו 'נחשון בן עמינדב'. היא אף פעם לא מתלבטת אם לקפוץ לאיזו חנות – היא פשוט קופצת...

5: אשה רואה את חברתה, מתאמצת להזיז את הספה בכוחות עצמה. למה את לא מחכה שבעלך יחזור? בשביל מה לחכות? כשהוא יושב עליה – זה הרבה יותר כבד...